

Papers de **polítiques territorials**

Núm.3 - març de 2002

La inversió de l'Administració Central a la província de Barcelona en el període 1995-2000

**Institut d'Estudis Regionals
i Metropolitans de Barcelona**

Joan Miquel Piqué Abadal (coordinador)

La inversió de l'Administració Central a la província de Barcelona en el període 1995-2000

Joan Miquel Piqué Abadal (coordinador)

**Institut d'Estudis Regionals i Metropolitans
de Barcelona**

Març 2002

Diputació de Barcelona. Àrea de Cooperació

Diputat	Jordi Labòria Martorell
Coordinador	Carles Anglada Casas
Cap de l'Oficina de l'XBMQ	M. Eugènia Andreu Vendrell

Sèrie Papers de Polítiques Territorials

Responsable	Laia Claverol Torres
-------------	-----------------------------

núm. 3: La inversió de l'Administració Central a la província de Barcelona 1995-2000

Realització	Joan Miquel Piqué Abadal (coordinador) Institut d'Estudis Regionals i Metropolitans de Barcelona
Seguiment tècnic Diputació de Barcelona	Alexandre Tarroja Coscuela
Síntesi	Idoia Villanueva Sagarra
Producció i Disseny	Duatis Disseny
Impressió	Unitat d'Impressió i Reprografia, Diputació de Barcelona

Per a més informació:

<http://www.diba.es/xbmq/papers.asp>

Oficina de la Xarxa Barcelona Municipis de Qualitat
Rambla de Catalunya, 126, 08008 Barcelona
Telèfon: 93 402 22 16
a/e: o.xarxabmq@diba.es

Sumari

La síntesi

Oficina de la Xarxa Barcelona

Municipis de Qualitat 7

Treball:

La inversió de l'Administració Central a la província de Barcelona en el període 1995-2000

Institut d'Estudis Regionals i Metropolitans

de Barcelona 15

Presentació

Aquest número de la col·lecció Papers de Polítiques Territorials presenta un estudi realitzat per l'Institut d'Estudis Regionals i Metropolitans de Barcelona per encàrrec de l'Oficina de la Xarxa Barcelona Municipis de Qualitat de la Diputació de Barcelona, en el que es mostra la despesa en inversió realitzada per l'Estat a les Comunitats Autònomes i Províncies, fent especial esment a Catalunya i a la província de Barcelona.

Aquest treball analitza també la inversió per àmbits d'actuació durant el període 1997-2000 i la seva relació amb el PIB i la població dels territoris, una informació que pot contribuir a enriquir un debat social i polític d'actualitat i que pot aportar noves dades que facilitin una millor gestió dels recursos existents.

Carles Anglada Casas

COORDINADOR DE L'ÀREA DE COOPERACIÓ

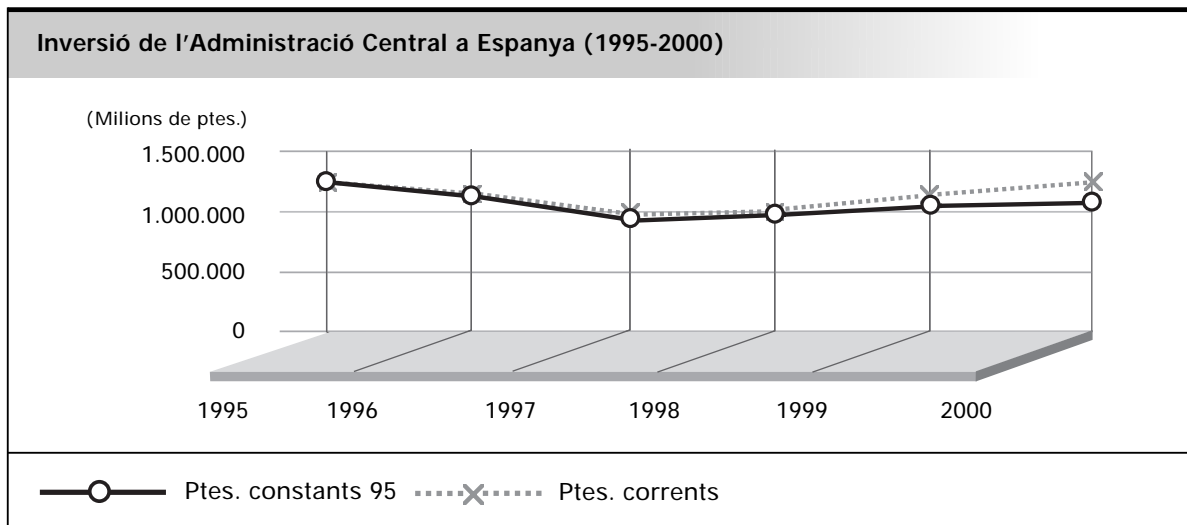

Síntesi

Inversió total de l'Administració Central

■ Inversió de l'Administració Central a Espanya (1995-2000)

A Espanya, la inversió total de l'Administració Central al llarg del període 1995-2000 ha estat aproximadament de **7 bilions de pessetes**, amb una mitjana anual de 1'15 bilions. Malgrat el valor de la mitjana, podem veure, tal com mostra el gràfic següent, que la inversió no ha estat constant.

■ Inversió de l'Administració Central a Catalunya i a la província de Barcelona (1995-2000).

D'aquest volum total d'inversió de l'Administració Central entre un 30% i un 40% correspon a inversió no territorialitzable. De la inversió que s'ha repartit entre els diferents territoris de l'Estat la província de Barcelona i Catalunya presenten els valors de la següent taula.

Volums d'inversió a Catalunya i a la província de Barcelona (1995-2000)*				
	Catalunya		Província de Barcelona	
	Total invertit (milions de ptes.)	% en relació total Estat	Total invertit (milions de ptes.)	% en relació total Estat
Total 1995-2000	330.322	7,3%	134.922	3,4%

* Els percentatges estan calculats sobre el total de la inversió territorialitzable

La Comunitat Autònoma de Catalunya presenta els següents valors en relació a la inversió estatal que han rebut les altres Comunitats Autònomes durant aquest període.

Pes de la inversió de l'Administració Central a Catalunya (1995-2000) en relació a les 17 CCAA*			
Posició	Comunitats	Total invertit (milions de ptes.)	% en relació total Estat
1ª	C. Madrid	1.113.776	24,6%
2ª	C.A. Andalusia	585.022	12,9%
3ª	C.A. Castella i Lleó	448.877	9,9%
5ª	C.A. Catalunya	330.322	7,3%
17ª	C. Foral de Navarra	26.958	0'6%

* Els percentatges estan calculats sobre el total de la inversió territorialitzable

La província de Barcelona presenta els següents valors en relació a la inversió estatal que han rebut les altres províncies espanyoles durant aquest període.

Pes de la inversió de l'Administració Central a la província de Barcelona (1995-2000) en relació a les 50 Províncies de l'Estat*			
Posició	Províncies	Total invertit (milions de ptes.)	% en relació total Estat
1ª	Madrid	1.113.776	28,3%
2ª	Astúries	147.406	3,7%
3ª	Barcelona	134.992	3,4%
50ª	Àlaba	6.343	0,2%

* Els percentatges estan calculats sobre el total de la inversió territorialitzable

Continguts de la inversió de l'Administració Central (1997-2000)

Aquesta despesa en inversió està destinada fonamentalment a infraestructures relacionades amb el transport. En el quadre resum següent s'hi presenten les inversions segons el seu origen:

Àmbits de despesa en inversió a Catalunya i a la província de Barcelona (1997-2000)				
Àmbits	Catalunya		Província de Barcelona	
	MPtes. invertits	% en relació total invertit a Catalunya	MPtes. invertits	% en relació total invertit a prov. BCN
1. Ministeri de Foment	162.663	76'8%	58.903	73'6%
2. Ministeri de Medi Ambient	35.806	16'9%	9.987	12'5%
3. Justícia, Interior, Defensa i Administracions Públiques	6.528	3'1%	5.890	7'3%
4. Ministeri d'Educació i Cultura	6.082	2'9%	5.112	6'4%
5. Ministeri de Treball, Assumptes Socials i Sanitat i Consum	770	0'3%	80	0'1%
Total invertit a la Regió	211.849	100%	79.972	100%

Aquestes dades ens mostren el pes del Ministeri de Foment a l'hora de canalitzar la inversió tant a Catalunya com a la província de Barcelona. Els projectes destinats a la creació i ampliació d'infraestructures que han rebut, durant aquests anys, gran part d'aquesta inversió són:

- **Xarxa Viària:** autovia del Baix Llobregat, millora de la N-II, de la N-340 i de l'A-7 i l'ampliació i millora de la xarxa ferroviària de rodalies de RENFE.

Aquesta inversió en infraestructura ha deixat fora, en canvi, altres àmbits d'inversió fonamentals com són:

- **Les Infraestructures aeroportuàries**
- **Les Xarxes de transport públic de superfície**

Respecte a la resta d'inversions destaquem:

- **Inversions mediambientals i culturals:** embassament de la Llosa del Cavall, front marítim de Viladecans, canalització de les rieres del Maresme, reforma de l'Arxiu de la Corona d'Aragó i Jardí Botànic de Barcelona.

Anàlisi de la inversió de l'Administració Central en relació a la població i al PIB territorial

Els volums totals d'inversió no són suficients per valorar la seva proporcionalitat a les necessitats d'un territori. Per tal d'analitzar l'adequació de la inversió a la qualitat de vida de la població i a les necessitats de desenvolupament i competitivitat territorial cal posar les xifres d'inversió en relació a aquestes necessitats del territori. L'estudi analitza doncs les relacions de la inversió d'una banda amb la demanda del territori (població) i de l'altra amb les seves aportacions a l'economia (producció).

Aquestes anàlisis permeten posicionar Catalunya i la província de Barcelona tant en el rànking de Comunitats Autònomes i Províncies com respecte a la mitjana estatal en termes d'inversió per habitant (Pta. per càpita) i d'inversió per producció (Pta. d'inversió per cada milió de Pta. de producte interior brut).

■ La inversió en relació al PIB

La inversió de l'Administració Central es centra fonamentalment en infraestructures de xarxes de transport, per tant, està molt vinculada al desenvolupament econòmic del territori.

La comparació dels nivells d'inversió amb els de producció, ens mostra quantes pessetes ha invertit l'Administració Central per cada milió de PIB produït al territori, i ens permet veure la desigualtat existent entre les aportacions de Catalunya i la província de Barcelona al conjunt de l'economia de l'Estat i el que aquestes regions reben a través de la inversió de l'Administració Central.

Aquest desequilibri entre producció i inversió pot comprometre la productivitat i competitivitat econòmica d'aquests territoris.

Inversió de l'Administració Central (1995-2000) a Catalunya en relació al seu PIB (17 Comunitats Autònomes).*		
Posició	CCAA	Ptes. (corrents) invertides per milió de PIB territorial (mitjana 1995-2000)
1 ^a	C.A. Regió de Múrcia	16.104
2 ^a	C.A. Aragó	15.237
3 ^a	C.A. Castella i Lleó	14.820
15 ^a	C.A. Catalunya	3.404
17 ^a	C.A. País Basc	2.178
Total		8.804

* El total correspon a la inversió territorialitzable per Comunitats Autònomes

Catalunya ocupa la 15ena posició en relació a les 17 Comunitats Autònomes en inversió feta segons producció. Només està per davant del País Basc i Navarra, comunitats que disposen d'un règim econòmic diferent. A més, d'acord amb la mitjana estatal, podem veure que Catalunya rep només el 38 % de la inversió que li correspondria segons el seu PIB.

Inversió de l'Administració Central (1995-2000) a la província de Barcelona en relació al seu PIB (50 Províncies de l'Estat).*		
Posició	Províncies	Ptes. (corrents) invertides per milió de PIB territorial (mitjana 1995-2000)
1 ^a	Osca	27.758
2 ^a	Zamora	25.944
3 ^a	Lugo	25.206
19 ^a	Lleida	10.082
29 ^a	Tarragona	6.473
45 ^a	Girona	2.973
48 ^a	Barcelona	1.866
50 ^a	Àlaba	1.260
Total		7.749

* El total correspon a la inversió territorialitzable per províncies

La província de Barcelona ocupa el lloc 48 de les 50 províncies espanyoles en inversió realitzada segons la producció, i d'acord amb el valor de la mitjana estatal veiem que aquesta província rep només el 24 % de la inversió que li correspondria en funció de la seva aportació a l'economia estatal.

■ La inversió en relació a la Població

En la mateixa línia d'anàlisi de la inversió respecte al territori, l'estudi planteja un segon indicador: pessetes invertides per habitant, que visualitza l'impacte de la inversió respecte a les necessitats de la població que viu a Catalunya i a la província de Barcelona i la seva qualitat de vida.

Inversió de l'Administració Central (1995-2000) a Catalunya en relació al nombre d'habitants (17 Comunitats Autònomes)*		
Posició	CCAA	Ptes. (constants) invertides per habitant (1995-2000)
1 ^a	C. Madrid	213.965
2 ^a	C.A. Aragó	210.693
3 ^a	C.A. La Rioja	195.206
15 ^a	C.A. Catalunya	52.750
17 ^a	C.A. País Basc	33.689
Total		111.793

* El total correspon a la inversió territorialitzable per CCAA

Catalunya ocupa la 15ena posició en relació a les 17 Comunitats Autònomes en inversió feta segons les necessitats del territori, és a dir la població. D'acord amb la mitjana estatal, podem veure que Catalunya es situa molt per sota d'aquesta, ja que només rep un 47 % de la inversió que li correspondria segons el seu volum de població.

Inversió de l'Administració Central (1995-2000) a la província de Barcelona en relació al nombre d'habitants (50 Províncies de l'Estat)*		
Posició	Províncies	Ptes. (constants) invertides per habitant (1995-2000)
1 ^a	Osca	370.162
2 ^a	Terol	259.752
3 ^a	Zamora	249.330
13 ^a	Lleida	146.663
20 ^a	Tarragona	104.353
43 ^a	Girona	44.387
47 ^a	Barcelona	28.502
50 ^a	Biscaia	21.844
Total		97.025

* El total correspon a la inversió territorialitzable per províncies

La província de Barcelona ocupa el lloc 47 de les 50 províncies espanyoles en inversió realitzada segons el volum de població, i d'acord amb el valor de la mitjana estatal veiem que aquesta província rep només el 29 % de la inversió que li correspondria en funció del seu volum de població.

■ Conclusions

Les dades mostren que al relacionar el volum total d'inversió amb els indicadors del PIB i de la població, tant Catalunya com la província de Barcelona passen a situar-se entre les darreres posicions en relació a la resta del territori espanyol i molt per sota de la mitjana de l'Estat.

Catalunya només té un 38% de la inversió que li correspondria segons la seva aportació a l'economia espanyola i rep únicament un 47% de la inversió que li correspon segons la seva població.

La província de Barcelona presenta una situació similar, ja que només rep un 24% de les inversions que li correspondrien per la seva producció econòmica i un 29% de la inversió que li tocaria pel seu volum de població.

Aquests infradimensionaments de la inversió en relació a l'aportació a l'economia i a la població poden posar en compromís la competitivitat econòmica i la qualitat de vida de la població.

La taula següent, en la que hi surten els tres indicadors principals: volum total d'inversió, el PIB i el nombre d'habitants, resumeix numèricament aquesta situació de desigualtat.

Els nivells d'inversió de l'Estat a Catalunya i a la província de Barcelona són molt inferiors al que correspondria en funció de la seva aportació a l'economia i la seva població, és a dir de les seves necessitats econòmiques i socials.

Inversió, producció i habitants de Catalunya i de la província de Barcelona (1995-2000) en relació als totals de l'Estat.*			
	Aportacions territorials: PIB	Necessitats territorials: Població	Inversió de l'Administració Central
	% PIB estatal	% població de l'Estat	% inversió estatal
Estat	100%	100%	100%
C.A. Catalunya	18'9%	15'5%	7,3%
Província de Barcelona	14'3%	11'7%	3,4%

* Els percentatges de la inversió estan calculats sobre el total de la inversió territorialitzable

Mentre Catalunya genera un 18'9% del total de producció espanyola i acull un 15'5% de la població de l'Estat, només rep un 7,3% del total d'inversió de l'Administració Central.

La província de Barcelona, tot i generar un 14'3% del PIB nacional i d'acollir un 11'7% de la població de l'Estat, només rep un 3,4% de la inversió duta a terme per l'Administració Central.

El desenvolupament de les capacitats productives de Catalunya i de la província de Barcelona està condicionat al volum d'inversió en infraestructures que l'Administració Central hi realitza. En conseqüència, **el fet que existeixi aquesta desigualtat, entre el que Catalunya i la província de Barcelona aporten al territori i el que en reben, dificulta les capacitats de desenvolupament i competitivitat de Catalunya i, d'una manera més accentuada, les de la província de Barcelona.**

Barcelona, 8 abril 2002

La inversió de l'Administració Central a la província de Barcelona en el període 1995-2000

**Coordinació i continguts:
Joan Miquel Piqué Abadal**

**Suport tècnic i anàlisi de dades:
Meritxell Perramon**

**Institut d'Estudis Regionals
i Metropolitans de Barcelona**

Barcelona, gener 2002

Aquest text és una reproducció íntegra del treball lliurat pels autors

Sumari

Introducció	19
La inversió directa de l'Administració Central durant el període 1995-2000: distribució per Comunitats Autònomes, províncies i sectors	21
Recursos totals invertits per l'Administració Central	21
Magnituds per habitant i per unitat de producte	29
Inversió per àmbits de despesa durant el període 1997-2000.....	43
Nota metodològica	43
Inversió per àmbits de despesa	44
Inversió per àmbits de despesa a la província de Barcelona	49
La inversió de l'Administració Central a la província de Barcelona: projectes realitzats	53
Inversió directa	53
Inversió executada per l'Administració Autònoma	59
Inversió executada per l'Administració Local	64
Distribució de la inversió per nivells de govern	65
Conclusions	67
Annexos metodològics	69
Obtenció de les dades	69
Limitacions metodològiques i operatives	77

Introducció

La despesa d'inversió és una de les més importants que realitzen les Administracions Públiques, ja que garanteix la millora i ampliació de les estructures productives i socials del territori, a la vegada que realitza una clara funció d'equilibri entre les diverses parts d'aquestes estructures. És per tal d'avaluar aquesta funció de progrés i reequilibri que és important conèixer com es distribueixen els recursos d'inversió entre les diferents parts del territori. I en aquest sentit, l'Administració de l'Estat és, sens dubte, l'agent més important des del punt de vista dels projectes d'inversió infraestructural.

El present document recull els projectes d'inversió que l'Administració Central ha finançat a la província de Barcelona al llarg del període 1997-2000, i analitza la distribució d'aquests recursos segons el nivell de govern que els ha executat: la mateixa Administració Central, l'Administració Autonòmica o l'Administració Local.

D'acord amb aquest propòsit, el volum s'estructura en dues parts: la primera tracta quantitativament la inversió directa finançada i executada per l'Estat a la província de Barcelona, tot situant-la en el context del conjunt de la inversió realitzada al territori espanyol; la segona part aborda amb detall els projectes realitzats a la província de Barcelona, així com la inversió finançada per l'Administració Central però executada per la Generalitat de Catalunya o els Ajuntaments de la província. Al final s'inclou un comentari en relació a la metodologia de treball i les característiques de les dades.

La recerca ha estat duta a terme al llarg de l'any 2001 pels equips tècnics de l'Institut d'Estudis Regionals i Metropolitans de Barcelona, sota la direcció de Joan Miquel Piqué. Els continguts, a més, han comptat amb les aportacions de la professora Núria Bosch, de la Universitat de Barcelona i el suport tècnic de Meritxell Perramon. Els autors volen agrair igualment el suport rebut per part de la Diputació de Barcelona i de la Intervenció General de la Generalitat de Catalunya en la figura del seu responsable, el Sr. Josep Maria Portabella i d'Alòs.

La inversió directa de l'Administració Central durant el període 1995-2000: distribució per comunitats autònomes, províncies i sectors

Recursos totals invertits per l'Administració Central¹

Al llarg del període 1995-2000 l'Administració Central va destinar a inversió prop de 7 bilions de pessetes, amb una mitjana d'1,15 bilions l'any, un màxim d'1,26 bilions l'any 1995 i un mínim de 0,99 bilions l'any 1997. Tal com mostra la figura 1, aquest volum d'inversió es distribueix en dos subperíodes clarament diferenciats: el primer comprès entre 1995 i 1997, on s'observa una clara tendència negativa en el nivell d'inversió, i un segon subperíode comprès entre 1998 i 2000 en el qual es recuperen els nivells d'inversió anteriors; tot i així, cal assenyalar que el volum d'inversió executat l'any 2000 és encara inferior al de 1995. En aquest sentit destaca que, en pessetes constants de 2000, la inversió realitzada el 1995 es trobava més enllà d'1,4 bilions de pessetes, mentre que la realitzada l'any 2000 se situava a prop d'1,2 bilions de pessetes.

Pel que fa a la distribució territorial d'aquesta inversió cal assenyalar en primer lloc que més d'una quarta part del volum total (un 27%) no es pot assignar a cap Comunitat Autònoma en concret, mentre que prop de mig bilió de pessetes (un 7% del total) s'ha realitzat a l'estranger.

D'entre la despesa territorialitzable, la Comunitat Autònoma amb un major volum d'inversió al llarg del conjunt del període ha estat la Comunitat Autònoma de Madrid, que entre 1995 i 2000 ha rebut més d'1,1 bilions de pessetes, amb un màxim anual de 217.000 milions l'any 1996. A continuació, tot i que a molta distància, trobem

---

1 Cal puntualitzar que, en parlar de la inversió de l'Estat ens trobem amb tres magnituds diferents: la primera, el volum d'inversió total de l'Administració Central, la segona, el volum total d'inversió territorialitzable per Comunitats Autònomes, inferior a la magnitud anterior pel fet que descompta la inversió assignable a diverses regions, la inversió no regionalitzable i la inversió a l'estranger; l'última, el volum total d'inversió realitzat per províncies, que no coincideix amb cap de les dues magnituds anteriors, ja que no incorpora la despesa que és assignable a una Comunitat Autònoma però no a una província concreta. Les magnituds relatives a la despesa per habitant i per unitat de producte es calculen en relació a l'agregació de cada cas, és a dir als totals d'inversió regionalitzables per Comunitats Autònomes o als totals per Províncies.

Andalusia (585.000 milions de pessetes en el conjunt del període 1995-2000) i Castella i Lleó (amb un total d'inversió proper als 450.000 milions de pessetes).

Per contra, les Comunitats on s'ha realitzat menys inversió directa han estat Navarra (26.000 milions), les ciutats Autònomes de Ceuta i Melilla (que en conjunt no arriben als 50.000 milions de pessetes), La Rioja (52.000 milions) i les Illes Balears (58.000 milions). Catalunya és la cinquena Comunitat amb major volum d'inversió (després de les tres anteriorment esmentades i Galícia), amb 330.000 milions de pessetes; bona part d'aquesta inversió (més de 120.000 milions, prop d'un 40% del total) es concentra en els anys 1999 i 2000. Aquestes dades es mostren a la taula 1 i la figura 2.

Aquests volums d'inversió es tradueixen en els corresponents pesos relatius per Comunitats Autònomes: les inversions a la Comunitat de Madrid representen el 15% del total de recursos invertits directament per l'Administració Central, les d'Andalusia prop del 10% i les de Catalunya al voltant del 5,5%. Pel que fa a l'evolució d'aquests pesos relatius, destaca que la Comunitat de Madrid arriba a representar gairebé el 20% del total invertit (1998), mentre que Comunitats com Andalusia o Castella i Lleó augmenten el seu pes relatiu entre 4 i 5 punts percentuals.

TAULA 1: Inversió de l'Administració Central a les Comunitats Autònomes espanyoles, 1995-2000 (milions de pessetes)

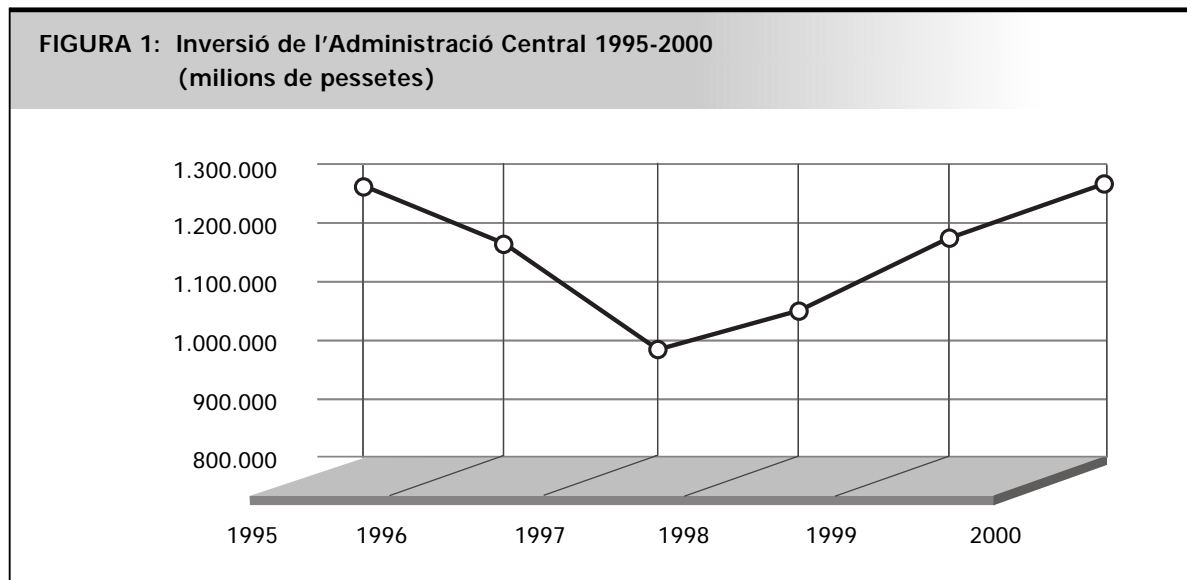
	1995	1996	1997	1998	1999	2000	Total
C.A. Andalusia	62.883	102.716	93.877	92.556	109.012	123.977	585.022
C.A. Aragó	30.828	57.135	39.167	32.181	34.583	56.812	250.706
C.A. Principat d'Astúries	22.862	16.399	16.065	21.200	32.768	38.112	147.406
C.A. Illes Balears	7.643	7.133	5.112	7.966	16.891	12.874	57.619
C.A. Canàries	6.125	14.772	22.635	33.148	31.546	33.630	141.857
C.A. Castella i Lleó	37.895	68.034	76.466	88.482	90.265	87.736	448.877
C.A. Castella-la Manxa	24.918	47.056	47.555	41.391	35.724	42.175	238.819
C.A. Catalunya	58.476	59.998	46.957	42.988	52.900	69.004	330.322
C.A. Extremadura	16.183	21.626	14.819	17.587	19.809	33.908	123.932
C.A. Galícia	26.875	86.005	76.885	51.467	60.154	56.702	358.087
C.A. Regió de Múrcia	24.374	37.433	29.914	38.844	32.740	28.277	191.581
C. Foral de Navarra	942	10.313	5.001	4.505	2.777	3.420	26.958
C. Valenciana	45.186	44.678	39.610	50.733	38.226	54.462	272.896
C.A. País Basc	2.957	6.437	8.840	13.536	17.159	21.771	70.700
C. Madrid	126.434	217.092	181.997	197.857	199.346	191.050	1.113.776
C.A. La Rioja	6.444	7.383	7.746	6.599	8.742	14.655	51.569
C.A. Cantàbria	5.038	10.257	10.114	11.820	16.770	20.013	74.011

Continúa pàg. següent

Ve de la pàgina anterior

	1995	1996	1997	1998	1999	2000	Total
Ceuta	3.153	2.638	3.879	3.762	3.591	4.883	21.906
Melilla	2.713	3.684	3.906	4.182	3.053	3.997	21.534
Total regionalizable	511.928	820.788	730.544	760.804	806.055	897.457	4.527.576
Vàries regions	385.846	0	0	0	0	0	385.846
No regionalitzable	284.590	273.124	169.020	203.741	265.466	284.499	1.480.440
Estranger	82.444	62.796	87.660	80.240	89.265	77.195	479.600
Total Estat Espanyol	1.264.808	1.156.709	987.224	1.044.784	1.160.786	1.259.151	6.873.461

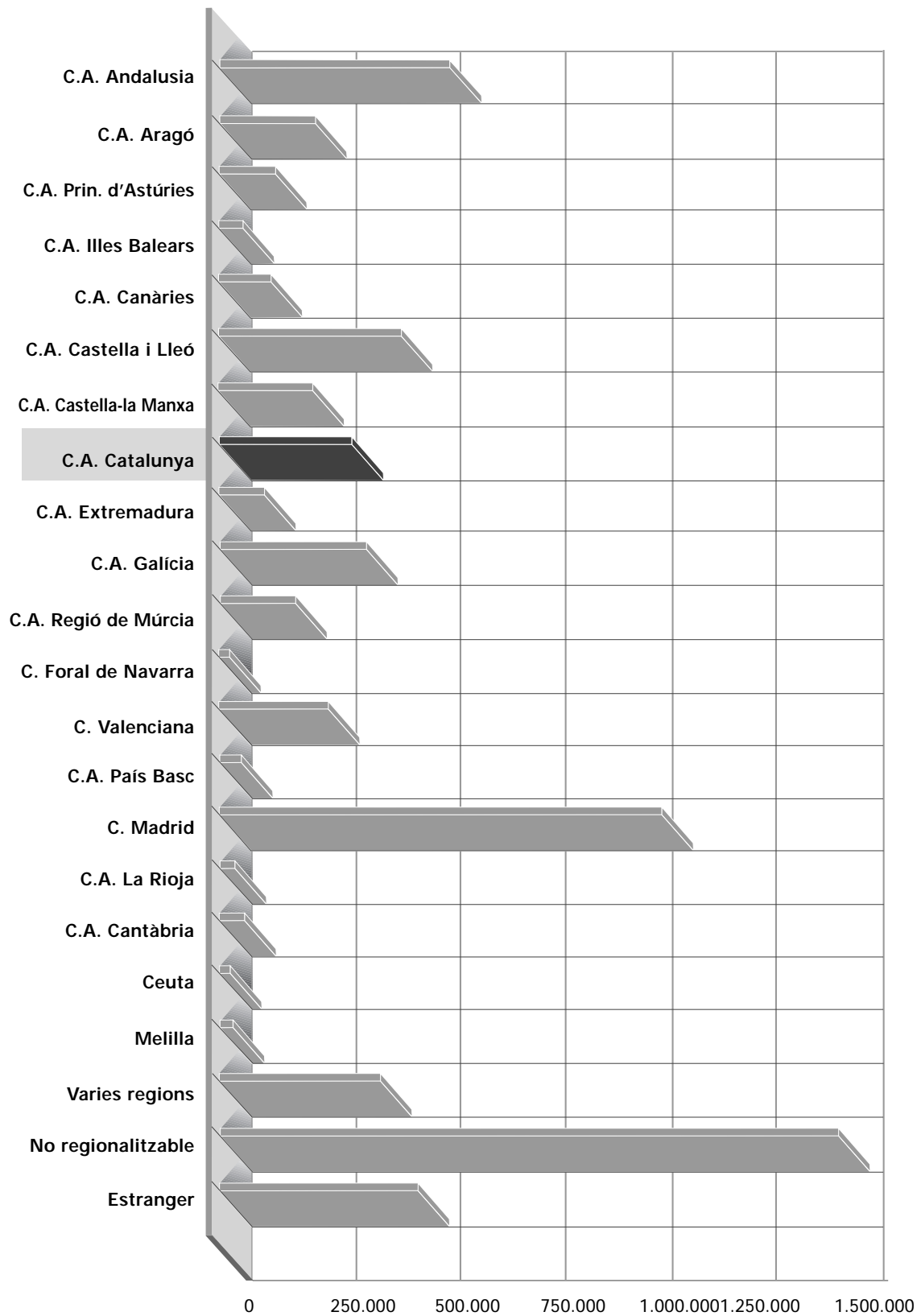
Font: Pressupostos Generals de l'Estat

En general, el volum d'inversió de l'Estat a totes les Comunitats Autònomes és significativament superior a l'any 2000 que al 1995, però destaquen especialment els increments observats a Canàries (on la inversió de 2000 és 5,5 vegades la de 1995), a Cantàbria (4 vegades) o a Castella i Lleó (2,3 vegades). En el cas de Catalunya, el volum d'inversió de 2000 és prop d'un 20% més elevat que el de 1995.

FIGURA 2: Inversió de l'Administració per Comunitats Autònomes, 1995-2000 (en milions de pessetes)

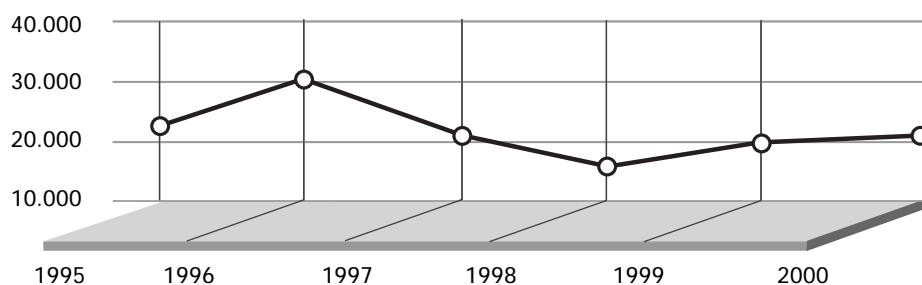

Per províncies, la distribució mostra, tal com s'extreu de l'anteriorment esmentat, el clar predomini de la inversió a la Comunitat de Madrid, on els recursos invertits al llarg del període 1995-2000 (més d'1,1 bilions de pessetes) representen gairebé 6 vegades el volum de recursos invertit a la segona província amb més inversió (Múrcia). A banda d'aquesta forta preeminència, trobem set províncies on s'han invertit més de 100.000 milions de pessetes: Múrcia (192.000 milions), Astúries (147.000 milions), Barcelona (135.000 milions), València (també amb 135.000 milions), la Corunya (118.000 milions), Cadis (107.000 milions) i Lleó (101.000 milions). La resta de províncies es troben, en gairebé tots els casos, per sota els 70.000 milions de pessetes, i entre les províncies amb un nivell més baix d'inversió destaquen Sòria, Palència i Àlaba, que tot just arriben a 10.000 milions de pessetes en el conjunt del període 1995-2000.

Aquesta forta concentració es reflecteix en observar les dades en termes relatius: en les 8 províncies amb un nivell més elevat d'inversió, que representen poc més del 15% del territori espanyol, es concentren pràcticament el 30% de les inversions del període 1995-2000.

L'evolució del volum d'inversió a la província de Barcelona durant el període 1995-2000 ha estat força irregular, amb un mínim de 15.000 milions de pessetes l'any 1998 i un màxim de 31.000 milions de pessetes l'any 1996. La mitjana anual d'inversió ha estat de 22.500 milions de pessetes. L'evolució general, però, ha estat significativament negativa, i així, la inversió realitzada l'any 2000 a la província de Barcelona era en termes reals, un 20% inferior a la de l'any 1995 i un 35% més baixa que la de 1996.

FIGURA 3: Evolució de la inversió de l'Administració Central a la província de Barcelona, 1995-2000 (milions de pessetes)

Destaca igualment la notable evolució positiva de la inversió en les províncies de Lleó, Lugo, i Cantàbria. En el primer cas, la inversió a la província de Lleó va ser el 1995 de 3.000 milions de pessetes, mentre que l'any 2000 arribava als 21.000 milions, tot havent assolit valors superiors als 25.000 milions de pessetes l'any 1998. En el cas de Lugo, els valors d'inversió dels anys 1999 i 2000 (prop de 50.000 milions en aquests dos anys) superen àmpliament els observats durant el període 1995-1998 (que suposen en conjunt una inversió poc més de 40.000 milions de pessetes). Finalment, en el cas de Cantàbria, els creixements més importants es produeixen en el bienni 1999-2000.

TAULA 2: Inversió de l'Administració Central a les províncies espanyoles, 1995-2000 (milions de pessetes)*							
	1995	1996	1997	1998	1999	2000	Total
Almeria	3.459	4.315	5.711	5.518	5.402	5.397	29.802
Cadís	10.135	18.943	14.095	16.181	22.664	24.741	106.759
Còrdova	6.659	4.149	5.982	4.655	5.591	12.325	39.361
Granada	8.786	14.688	7.606	6.016	11.834	13.871	62.801
Huelva	7.004	9.602	8.913	4.281	5.895	7.171	42.866
Jaén	7.204	12.498	3.849	1.433	1.665	4.130	30.778
Màlaga	4.311	8.871	3.789	6.233	19.883	12.058	55.145
Sevilla	3.864	8.772	13.210	15.647	13.009	13.125	67.627
Osca	7.865	17.339	12.607	8.749	9.519	19.965	76.042
Terol	6.732	3.760	3.335	3.217	8.731	9.675	35.449
Saragossa	9.009	24.314	12.100	10.457	9.606	21.283	86.768
Astúries	22.862	16.399	16.065	21.200	32.768	38.112	147.406
Illes Balears	7.643	7.133	5.112	7.966	16.891	12.874	57.619
Las Palmas	2.884	4.158	6.867	13.606	10.286	10.950	48.751
S.C.Tenerife	3.191	3.244	3.454	7.571	7.569	11.805	36.832
Àvila	2.282	5.270	4.756	2.981	4.079	2.891	22.260
Burgos	3.872	2.990	4.835	3.840	5.869	5.835	27.241
Lleó	3.078	14.735	12.531	25.715	23.609	21.203	100.871
Palència	2.645	1.231	1.036	1.260	2.717	1.437	10.325
Salamanca	6.393	3.704	4.615	5.084	5.251	5.936	30.982
Segòvia	1.370	5.486	5.052	5.176	6.424	6.366	29.874
Sòria	2.329	1.096	400	435	1.649	4.991	10.901
Valladolid	2.057	3.687	6.447	6.430	7.729	10.059	36.408
Zamora	2.101	13.140	11.915	11.335	9.894	2.347	50.731
Albacete	2.813	9.379	9.473	3.716	5.431	4.234	35.046

Continúa pàg. següent

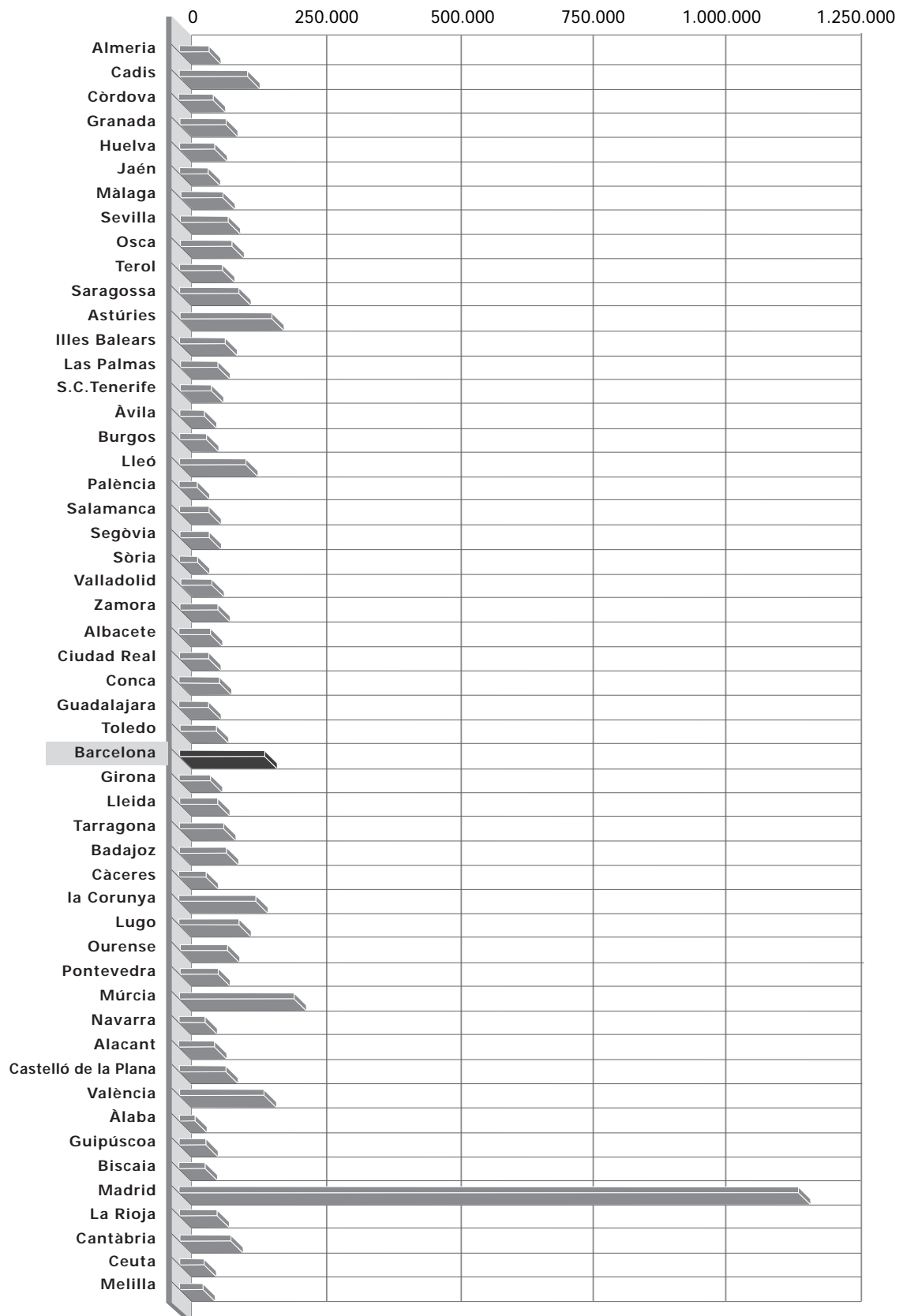
Ve de la pàgina anterior

	1995	1996	1997	1998	1999	2000	Total
Ciudad Real	5.723	6.084	5.343	5.443	3.151	3.908	29.653
Conca	2.773	8.754	13.764	12.092	4.386	7.799	49.568
Guadalajara	2.234	5.195	6.129	6.261	5.895	4.857	30.570
Toledo	4.849	10.673	6.490	6.917	7.051	8.215	44.195
Barcelona	23.552	31.468	22.649	15.143	20.041	22.140	134.992
Girona	851	1.176	1.399	2.028	7.936	11.716	25.105
Lleida	16.175	7.172	4.415	4.284	7.120	13.866	53.032
Tarragona	10.151	11.682	6.184	11.169	8.867	14.405	62.459
Badajoz	9.954	10.957	6.232	9.485	9.843	20.559	67.030
Càceres	3.329	5.049	5.893	4.773	5.532	10.664	35.241
la Corunya	13.320	29.183	25.265	16.600	16.060	17.765	118.193
Lugo	4.258	10.567	12.834	13.446	26.366	21.892	89.363
Ourense	645	26.998	22.956	11.509	2.296	2.125	66.529
Pontevedra	4.013	14.245	12.465	4.680	6.251	5.003	46.656
Múrcia	24.374	37.433	29.914	38.844	32.740	28.277	191.581
Navarra	942	10.313	5.001	4.505	2.777	3.420	26.958
Alacant	3.756	6.524	5.650	5.156	5.280	13.542	39.909
Castelló de la Plana	11.097	7.425	7.739	13.401	10.333	15.199	65.193
València	26.063	26.560	20.169	24.980	16.179	20.743	134.694
Àlaba	1.366	837	453	964	935	1.788	6.343
Guipúscoa	615	2.889	4.243	4.547	6.454	7.316	26.064
Biscaia	976	2.711	4.145	4.389	5.995	6.528	24.744
Madrid	126.434	217.092	181.997	197.857	199.346	191.050	1.113.776
La Rioja	6.444	7.383	7.746	6.599	8.742	14.655	51.569
Cantàbria	5.038	10.257	10.114	11.820	16.770	20.013	74.011
Ceuta	3.153	2.638	3.879	3.762	3.591	4.883	21.906
Melilla	2.713	3.684	3.906	4.182	3.053	3.997	21.534
Total províncies	455.344	733.851	620.724	643.535	696.953	779.105	3.929.512

* Els valors corresponen als de la inversió territorialitzable per províncies

Font: INE i Pressupostos Generals de l'Estat

FIGURA 4: Inversió de l'Administració Central per províncies, 1995-2000 (en milions de pessetes)

Magnituds per habitant i per unitat de producte

En conjunt, l'Administració de l'Estat ha invertit durant el període 1995-2000 al voltant de 112.000 pessetes per habitant, a una mitjana anual d'aproximadament 22.000 pessetes per habitant.

Aquestes dades mitjanes no reflecteixen, però, les fortes diferències per Comunitats Autònomes que es produeixen en aquest aspecte. De nou, la Comunitat de Madrid destaca pel seu elevat nivell d'inversió per habitant (gairebé 214.000 pessetes per persona i any), però en aquest cas, altres Comunitats Autònomes amb un nivell d'inversió total menys elevat destaquen pel fet de tenir un volum d'inversió per habitant molt elevat: és el cas de les ciutats autònomes de Ceuta i Melilla (291.000 i 325.000 pessetes per habitant en el conjunt del període 1995-2000), La Rioja (195.000) o Cantàbria (gairebé 140.000 per habitant). Per contra, hi ha alguns casos en els quals el volum d'inversió total és força elevat però el nivell d'inversió per habitant presenta valors força baixos: és el cas, per exemple, de Catalunya (la cinquena Comunitat on més s'inverteix, però la tercera amb menor inversió per habitant), la Comunitat Valenciana (la sisena on més s'inverteix, la quarta amb menor inversió per habitant) o Andalusia (la sisena amb menor inversió per habitant, la segona on més s'inverteix).

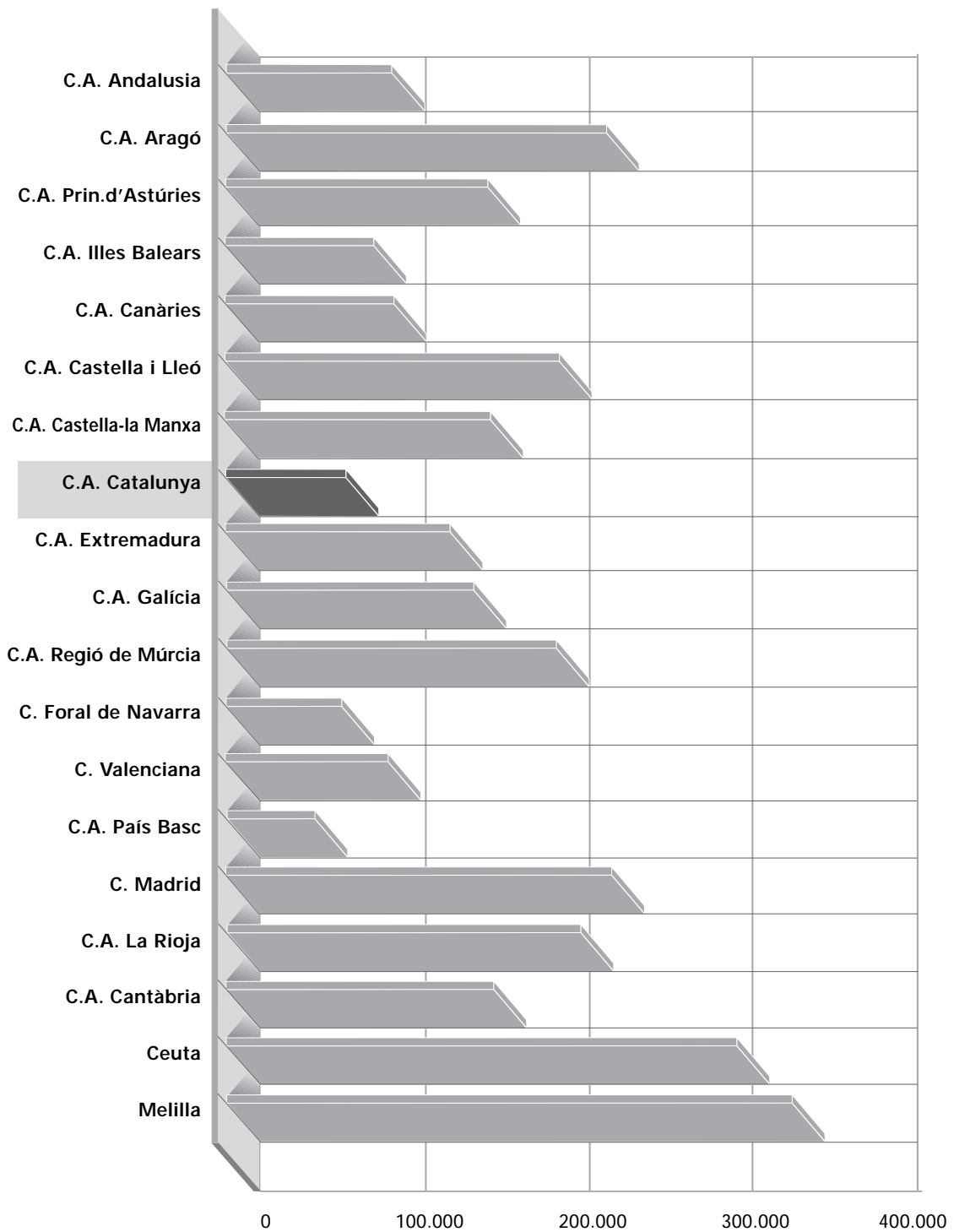
TAULA 3: Inversió per habitant* de l'Administració Central a les Comunitats Autònomes espanyoles, 1995-2000 (pessetes)

	1995	1996	1997	1998	1999	2000	Total
C.A. Andalusia	8.567	13.994	12.790	12.610	14.852	16.890	79.703
C.A. Aragó	25.907	48.016	32.916	27.045	29.064	47.745	210.693
C.A. Princ. d'Astúries	21.236	15.232	14.923	19.693	30.438	35.401	136.922
C.A. Illes Balears	9.038	8.435	6.046	9.421	19.974	15.224	68.137
C.A. Canàries	3.569	8.607	13.188	19.314	18.380	19.595	82.654
C.A. Castella i Lleó	15.286	27.443	30.844	35.691	36.410	35.390	181.063
C.A. Castella-la Manxa	14.368	27.133	27.421	23.866	20.599	24.319	137.706
C.A. Catalunya	9.338	9.581	7.499	6.865	8.448	11.019	52.750
C.A. Extremadura	15.133	20.222	13.857	16.445	18.523	31.707	115.887
C.A. Galícia	9.838	31.482	28.143	18.839	22.019	20.755	131.076
C.A. Regió de Múrcia	21.207	32.569	26.027	33.797	28.486	24.603	166.690
C. Foral de Navarra	1.732	18.966	9.198	8.285	5.107	6.290	49.578
C. Valenciana	10.966	10.842	9.612	12.312	9.276	13.217	66.225
C.A. País Basc	1.409	3.067	4.213	6.450	8.176	10.374	33.689
C. Madrid	24.289	41.705	34.963	38.010	38.296	36.702	213.965
C.A. La Rioja	24.391	27.949	29.321	24.979	33.092	55.474	195.206
C.A. Cantàbria	9.485	19.311	19.040	22.253	31.572	37.678	139.339
Ceuta	41.905	35.065	51.548	50.005	47.720	64.902	291.144
Melilla	40.943	55.589	58.953	63.111	46.072	60.313	324.981
Total	12.640	20.266	18.038	18.785	19.903	22.160	111.793

* En base a la població oficial a 1 de gener de 2000. Les dades totals s'expressen en referència a la despesa regionalitzable.

Font: INE i Pressupostos Generals de l'Estat

FIGURA 5: Inversió per habitant de l'Administració Central per Comunitats Autònomes, 1995-2000 (en pessetes)

En relació a la producció de les diferents Comunitats Autònomes, les diferències pel que fa al volum de recursos invertits són també força significatives. Destaquen especialment les Comunitats en les quals el nivell d'inversió és superior a les 15.000 pessetes per milió de producte (de PIB); aquestes Comunitats són les ciutats autònomes de Ceuta i Melilla (30.000 pessetes per any i milió de producte), la regió de Múrcia (16.000 pessetes per milió de PIB) i Aragó (15.200 pessetes per milió de PIB). Les Comunitats de Castella i Lleó, Extremadura, La Rioja, Castella-la Manxa, Madrid, Galícia, Astúries i Cantàbria es troben en valors inferiors, però per sobre de les 10.000 pessetes per milió de PIB. Catalunya, juntament amb el País Basc, Navarra, València i les Illes Balears, presenta els nivells més baixos d'inversió per unitat de producte; en concret, el valor de Catalunya és el tercer més baix de les Comunitats Autònomes espanyoles, amb 3.400 pessetes per milió de PIB i any. Aquestes dades queden reflectides a la figura 6.

Tal com mostra la taula 4, el nivell mínim anual d'inversió a Catalunya és el corresponent a l'any 1998, amb poc més de 2.600 pessetes per milió de PIB, mentre que el nivell màxim s'observa el 1995, amb prop de 4.250 per milió de producte.

En general, el nivell de producció no guarda una relació definida amb els volums d'inversió observats.

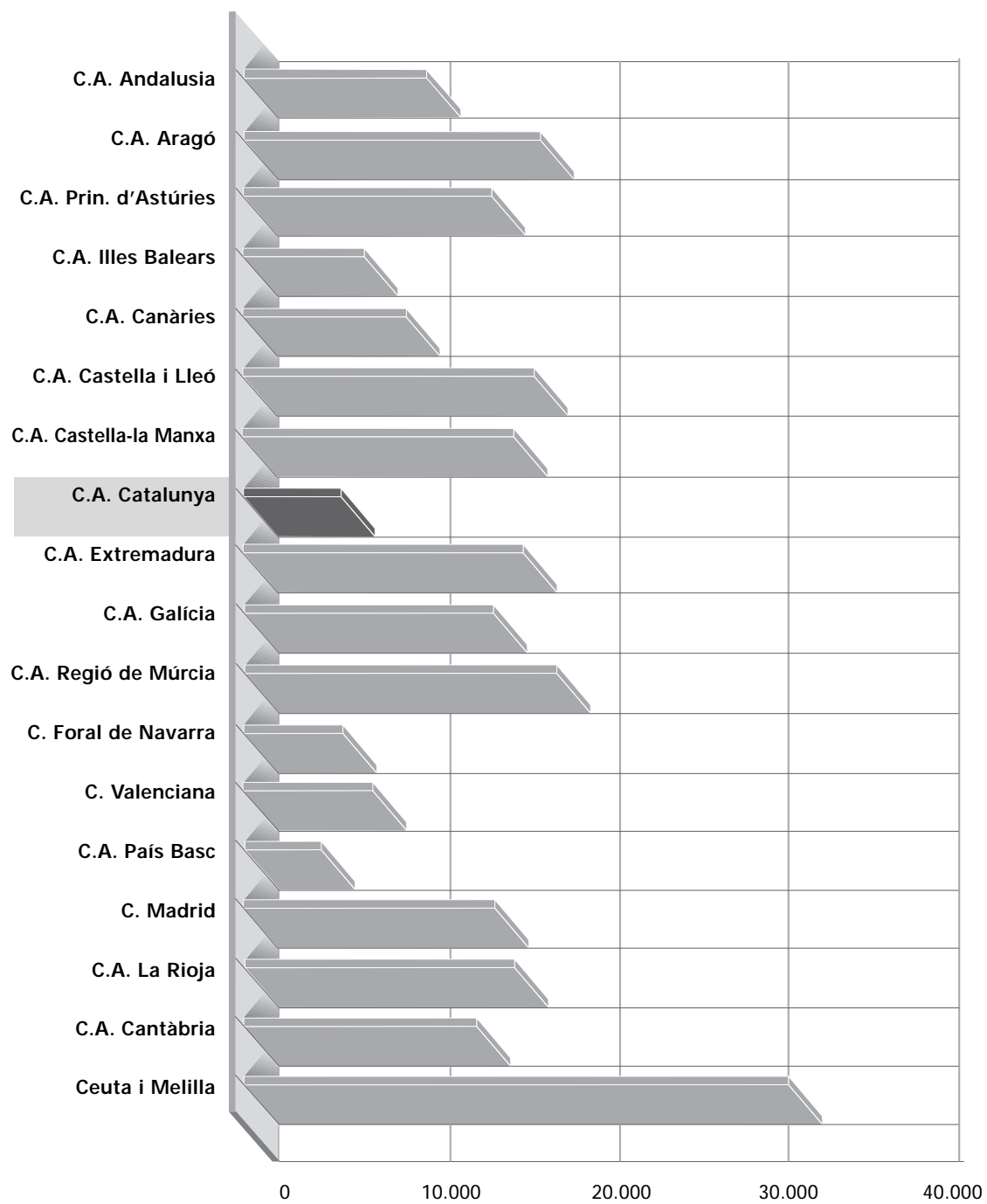
TAULA 4: Inversió per unitat de producte* de l'Administració Central a les Comunitats Autònomes espanyoles, 1995-2000 (pessetes per milió de PIB)

	1995	1996	1997	1998	1999	2000	Total
C.A. Andalusia	6.438	9.895	8.550	7.988	8.719	9.229	8.522
C.A. Aragó	12.954	22.619	14.655	11.509	11.769	18.088	15.237
C.A. Prin. d'Astúries	12.984	8.894	8.244	10.296	15.158	16.232	12.160
C.A. Illes Balears	4.565	3.988	2.612	3.899	7.785	5.443	4.803
C.A. Canàries	2.214	5.020	7.178	9.617	8.427	8.232	7.044
C.A. Castella i Lleó	8.526	14.611	15.764	17.374	16.683	15.041	14.820
C.A. Castella-la Manxa	9.702	17.161	16.583	13.360	11.107	12.194	13.304
C.A. Catalunya	4.247	4.078	3.019	2.611	3.007	3.645	3.404
C.A. Extremadura	12.915	16.180	10.559	11.788	12.233	19.338	13.991
C.A. Galícia	6.575	19.991	16.968	10.692	11.746	10.244	12.613
C.A. Regió de Múrcia	14.606	21.105	15.693	19.010	15.075	12.120	16.104
C. Foral de Navarra	759	7.798	3.538	2.982	1.734	2.005	3.065
C. Valenciana	6.564	6.121	5.050	6.025	4.230	5.605	5.547
C.A. País Basc	643	1.331	1.724	2.440	2.878	3.410	2.178
C. Madrid	10.335	16.770	13.092	13.159	12.292	10.948	12.688
C.A. La Rioja	11.583	12.568	12.390	9.936	12.584	19.751	13.326
C.A. Cantàbria	5.540	10.719	9.974	10.845	14.204	15.678	11.515
Ceuta i Melilla	28.757	29.315	33.681	31.447	25.577	31.646	30.089
Total	7.028	10.626	8.903	8.690	8.603	8.897	8.804

* En base al PIB anual de cada Comunitat Autònoma (base 1995). Les dades totals s'expressen en referència a la despesa regionalitzable.

Font: INE i Pressupostos Generals de l'Estat

FIGURA 6: Inversió per unitat de producte de l'Administració Central per Comunitats Autònomes, 1995-2000 (pessetes per milió de PIB)

La província de Barcelona és la quarta amb un menor volum d'inversió per habitant de tot l'Estat espanyol, per darrere tan sols de les províncies de Biscaia, Àlaba i Alacant. Així, el volum de recursos per habitant invertit a la província de Barcelona al llarg del període 1995-2000 (al voltant de 28.000 pessetes) representa un 16% de la mitjana espanyola i menys del 8% del valor de la província amb major inversió per habitant (Osca). Així, tal com s'observa a la taula 6 i la figura 7, altres centres d'activitat importants com Madrid, València o Saragossa presenten igualment valors molt més elevats que la província de Barcelona: en el cas de Madrid el volum d'inversió és 7,5 vegades superior, mentre que en els casos de Saragossa i València aquestes proporcions són força menors, tot situant-se respectivament en valors de 3,6 i 2,1.

En aquest sentit, les dades mostren que un habitant de la província de Barcelona va rebre, al llarg del període 1995-2000, el mateix que un habitant mitjà de l'Estat espanyol rep en un any. Més endavant es tractaran amb més detall les partides responsables d'aquestes diferències.

TAULA 5: Províncies amb major i menor inversió per habitant, 1995-2000

Posició	1995	1996	1997	1998	1999	2000	Total
1	Terol	Osca	Conca	Melilla	Lugo	Osca	Osca
2	Lleida	Ourense	Ourense	Conca	Terol	Terol	Melilla
3	Ceuta	Zamora	Osca	Zamora	Zamora	Ceuta	Ceuta
4	Melilla	Melilla	Melilla	Lleó	Ceuta	Melilla	Terol
5	Osca	Conca	Zamora	Ceuta	Lleó	Lugo	Zamora
6	Sòria	Madrid	Ceuta	Osca	Osca	La Rioja	Conca
7	La Rioja	Segòvia	Guadalajara	Madrid	Melilla	Sòria	Lugo
8	Madrid	Ceuta	Lugo	Guadalajara	Segòvia	Segòvia	Madrid
9	Castelló	Múrcia	Madrid	Lugo	Madrid	Lleó	Segòvia
10	Astúries	Àvila	Segòvia	Segòvia	Guadalajara	Conca	Lleó
43	S.C. Tenerife	Barcelona	Jaén	Còrdova	Còrdova	Ciudad Real	Jaén
44	Màlaga	Còrdova	Palència	Pontevedra	Pontevedra	Palència	S.C.Tenerife
45	Las Palmas	Sevilla	Barcelona	Màlaga	Ourense	Sevilla	Girona
46	Alacant	Las Palmas	Sòria	Sòria	Ciudad Real	Jaén	Màlaga
47	Sevilla	Alacant	S.C. Tenerife	Biscaia	Biscaia	Navarra	Sevilla
48	Ourense	Guipúscoa	Alacant	Girona	Navarra	Àlaba	Guipúscoa
49	Navarra	S.C. Tenerife	Biscaia	Alacant	Barcelona	Ourense	Barcelona
50	Girona	Àlaba	Màlaga	Àlaba	Alacant	Biscaia	Alacant
51	Guipúscoa	Biscaia	Girona	Barcelona	Àlaba	Pontevedra	Àlaba
52	Biscaia	Girona	Àlaba	Jaén	Jaén	Barcelona	Biscaia

L'evolució anual durant el període 1995-2000 mostra que la província de Barcelona es trobava l'any 2000 en valors similars d'inversió als de 1995, la qual cosa implica que en termes reals el volum d'inversió és gairebé un 20% menor. Cal destacar, però, l'apreciable irregularitat dels recursos invertits al llarg del període, amb un màxim de 6.600 pessetes per habitant l'any 1996 i un mínim de 3.200 l'any 1998 (la taula 7 mostra aquestes dades), que deixa la província de Barcelona com la segona amb menor volum d'inversió per habitant durant aquell any, per darrera tan sols de la província de Jaén.

Com a darrera dada per a il·lustrar la negativa situació de la província de Barcelona pel que fa al seu volum d'inversió per habitant, cal assenyalar que en el darrer exercici analitzat, el corresponent a l'any 2000, Barcelona presenta el volum d'inversió per habitant més baix de les 52 províncies espanyoles.

Les dades d'inversió per unitat de producte són igualment, en el cas de la província de Barcelona, molt poc favorables: com a mitjana del període 1995-2000, a la província de Barcelona s'inverteixen anualment al voltant de 1.900 pessetes per milió de PIB. Aquest valor suposa menys del 25% de la mitjana espanyola o menys del 15% de la inversió realitzada a Madrid, i menys del 7% dels valors màxims a nivell nacional, corresponents a les províncies d'Osca, Zamora i Lugo.

Igualment, les dades de Barcelona presenten al llarg del període 1995-2000 una forta davallada, que s'inicia amb força l'any 1996 i té el seu mínim l'any 1998. Posteriorment els valors es recuperen significativament, però amb menys intensitat que a la mitjana d'Espanya, per la qual cosa l'any 2000 la província de Barcelona és la que presenta el menor nivell d'inversió per unitat de producte.

En comparació a les dades observades a la resta de províncies catalanes, els valors de la província de Barcelona són també significativament baixos: Girona es troba en una mitjana de prop de 3.000 pessetes d'inversió per unitat de PIB (sobretot gràcies a l'elevat nivell d'inversió en els exercicis de 1999 i 2000); Tarragona arriba a gairebé 6.500 pessetes per milió de PIB; i Lleida es troba entre les quinze províncies espanyoles amb un major nivell d'inversió en relació al volum de producte, amb una mitjana superior a les 10.000 pessetes per milió de PIB pel conjunt del període 1995-2000.

A continuació, la taula 6 mostra les províncies amb majors i menors volums d'inversió per unitat de PIB al llarg del període 1995-2000, on es pot observar el progressiu empitjorament de la situació de la província de Barcelona.

TAULA 6: Províncies amb major i menor inversió per unitat de producte, 1995-2000

Posició	1995	1996	1997	1998	1999	2000	Total
1	Ceuta/Melilla	Ourense	Ourense	Conca	Lugo	Osca	Osca
2	Terol	Zamora	Conca	Zamora	Zamora	Lugo	Zamora
3	Lleida	Osca	Zamora	Ceuta/Melilla	Terol	Terol	Lugo
4	Osca	Ceuta/Melilla	Ceuta/Melilla	Lleó	Lleó	Sòria	Conca
5	Múrcia	Conca	Osca	Lugo	Osca	Conca	Ourense
6	Badajoz	Múrcia	Lugo	Ourense	Segòvia	Badajoz	Terol
7	Astúries	Segòvia	Guadalajara	Múrcia	Guadalajara	La Rioja	Lleó
8	Sòria	Àvila	Albacete	Osca	Astúries	Lleó	Múrcia
9	Castelló	Lugo	Segòvia	Guadalajara	Múrcia	Segòvia	Segòvia
10	Salamanca	Albacete	Àvila	Segòvia	Cantàbria	Ceuta/Melilla	Ceuta/Melilla
43	Valladolid	Valladolid	Illes Balears	Pontevedra	Pontevedra	València	Màlaga
44	Àlaba	Sevilla	Guipúscoa	Navarra	Ciudad Real	Jaén	Sevilla
45	Las Palmas	Alacant	Alacant	Guipúscoa	València	Ourense	Tenerife
46	Alacant	Barcelona	S.C.Tenerife	Sòria	Guipúscoa	Guipúscoa	Navarra
47	Sevilla	Las Palmas	Sòria	Alacant	Biscaia	Palència	Girona
48	Ourense	S.C.Tenerife	Màlaga	Biscaia	Alacant	Pontevedra	Alacant
49	Navarra	Guipúscoa	Barcelona	Jaén	Navarra	Biscaia	Guipúscoa
50	Girona	Àlaba	Biscaia	Girona	Jaén	Navarra	Barcelona
51	Biscaia	Biscaia	Girona	Barcelona	Barcelona	Àlaba	Biscaia
52	Guipúscoa	Girona	Àlaba	Àlaba	Àlaba	Barcelona	Àlaba

**TAULA 7: Inversió per habitant* de l'Administració Central
a les províncies espanyoles, 1995-2000 (pessetes)**

	1995	1996	1997	1998	1999	2000	Total
Almeria	6.675	8.326	11.019	10.647	10.425	10.415	57.507
Cadis	9.008	16.836	12.527	14.382	20.144	21.990	94.888
Còrdova	8.657	5.394	7.777	6.051	7.268	16.022	51.169
Granada	10.860	18.156	9.402	7.437	14.628	17.146	77.628
Huelva	15.260	20.920	19.417	9.327	12.843	15.624	93.391
Jaén	11.157	19.356	5.960	2.219	2.578	6.396	47.666
Màlaga	3.371	6.937	2.963	4.874	15.547	9.428	43.121
Sevilla	2.227	5.056	7.614	9.019	7.498	7.565	38.980
Osca	38.285	84.401	61.368	42.587	46.335	97.185	370.162
Terol	49.331	27.549	24.437	23.569	63.975	70.889	259.752
Saragossa	10.623	28.672	14.268	12.331	11.328	25.097	102.320
Astúries	21.236	15.232	14.923	19.693	30.438	35.401	136.922
Illes Balears	9.038	8.435	6.046	9.421	19.974	15.224	68.137
Las Palmas	3.213	4.632	7.650	15.158	11.460	12.199	54.313
S.C. Tenerife	3.897	3.962	4.219	9.247	9.245	14.419	44.990
Àvila	13.832	31.942	28.824	18.069	24.722	17.525	134.914
Burgos	11.151	8.611	13.924	11.057	16.903	16.805	78.451
Lleó	6.129	29.344	24.955	51.209	47.016	42.224	200.875
Palència	14.833	6.902	5.809	7.065	15.235	8.059	57.902
Salamanca	18.278	10.592	13.195	14.535	15.014	16.973	88.587
Segòvia	9.343	37.420	34.459	35.302	43.817	43.418	203.760
Sòria	25.623	12.060	4.403	4.783	18.135	54.903	119.907
Valladolid	4.150	7.439	13.006	12.971	15.592	20.292	73.450
Zamora	10.324	64.579	58.558	55.709	48.625	11.535	249.330
Albacete	7.744	25.819	26.077	10.229	14.951	11.656	96.476
Ciudad Real	12.008	12.764	11.209	11.420	6.611	8.200	62.213
Conca	13.793	43.539	68.462	60.145	21.813	38.789	246.540
Guadalajara	13.508	31.416	37.069	37.867	35.650	29.372	184.882
Toledo	9.184	20.215	12.292	13.101	13.355	15.561	83.708
Barcelona	4.973	6.644	4.782	3.197	4.231	4.675	28.502
Girona	1.504	2.078	2.473	3.585	14.031	20.714	44.387
Lleida	44.734	19.835	12.209	11.848	19.691	38.347	146.663
Tarragona	16.959	19.518	10.332	18.661	14.815	24.068	104.353
Badajoz	15.039	16.555	9.415	14.331	14.871	31.062	101.273

Continúa pàg. següent

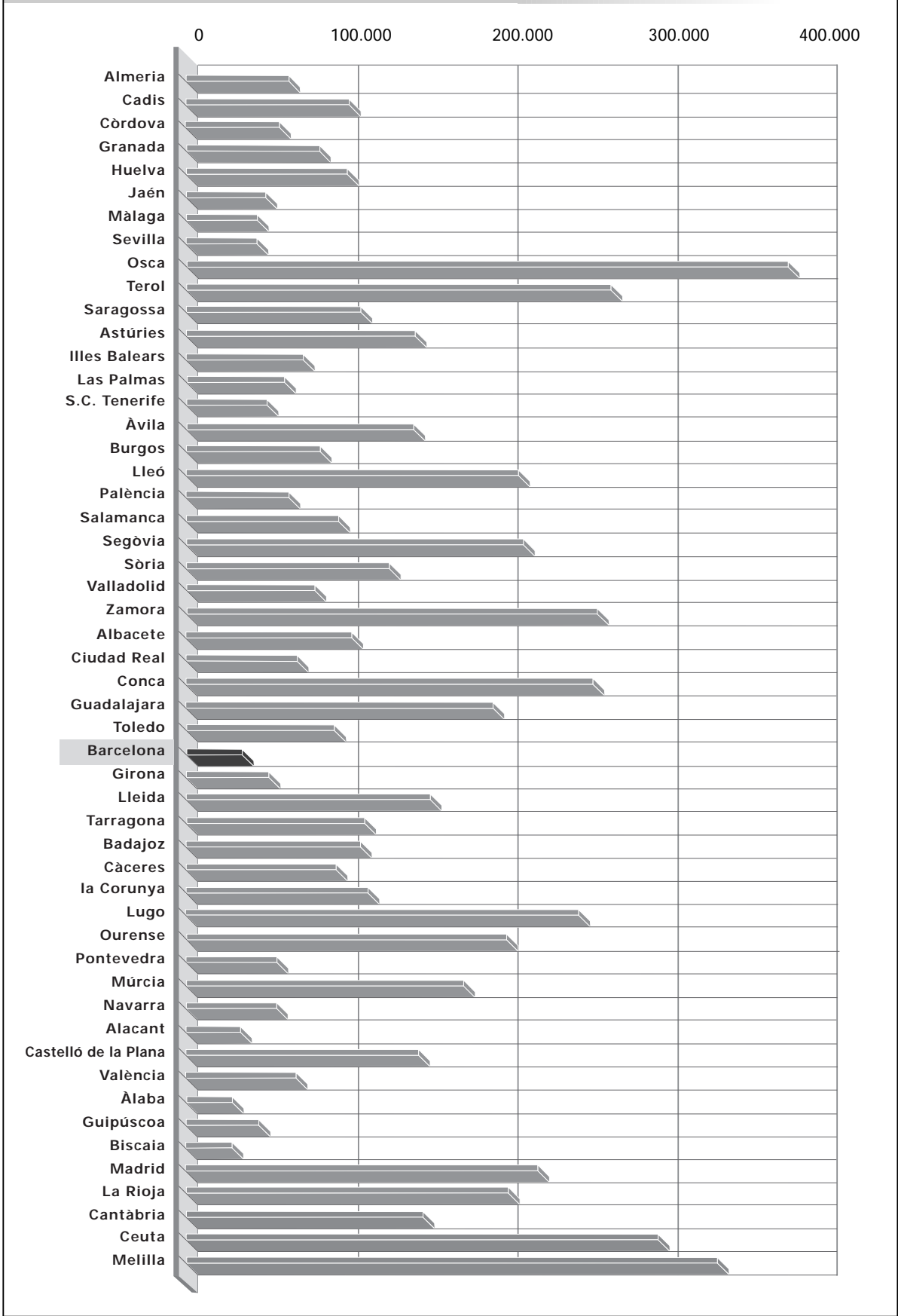
Ve de la pàgina anterior

	1995	1996	1997	1998	1999	2000	Total
Càceres	8.169	12.389	14.460	11.712	13.575	26.167	86.472
la Corunya	12.017	26.329	22.794	14.976	14.489	16.028	106.632
Lugo	11.645	28.902	35.101	36.777	72.114	59.876	244.416
Ourense	1.868	78.200	66.492	33.336	6.651	6.155	192.702
Pontevedra	4.397	15.608	13.658	5.128	6.849	5.482	51.123
Múrcia	21.207	32.569	26.027	33.797	28.486	24.603	166.690
Navarra	1.732	18.966	9.198	8.285	5.107	6.290	49.578
Alacant	2.599	4.514	3.910	3.568	3.654	9.371	27.616
Castelló de la Plana	23.393	15.652	16.313	28.249	21.781	32.038	137.426
València	11.840	12.066	9.163	11.348	7.350	9.423	61.191
Àlaba	4.768	2.920	1.582	3.365	3.265	6.240	22.139
Guipúscoa	905	4.253	6.245	6.693	9.500	10.769	38.365
Biscaia	861	2.394	3.659	3.875	5.293	5.763	21.844
Madrid	24.289	41.705	34.963	38.010	38.296	36.702	213.965
La Rioja	24.391	27.949	29.321	24.979	33.092	55.474	195.206
Cantàbria	9.485	19.311	19.040	22.253	31.572	37.678	139.339
Ceuta	41.905	35.065	51.548	50.005	47.720	64.902	291.144
Melilla	40.943	55.589	58.953	63.111	46.072	60.313	324.981
Total	11.243	18.120	15.327	15.890	17.209	19.237	97.025

* En base a la població oficial a 1 de gener de 2000.
Les dades totals s'expressen en relació a la suma de la inversió.

Font: INE i Pressupostos Generals de l'Estat

FIGURA 7: Inversió per habitant de l'Administració Central per províncies, 1995-2000 (en pessetes)

**TAULA 8: Inversió per unitat de producte* de l'Administració Central
a les províncies espanyoles, 1995-2000 (pessetes per milió de PIB)**

	1995	1996	1997	1998	1999	2000	Total
Almeria	4.667	5.493	6.708	6.121	5.483	5.478	5.676
Cadís	6.899	12.073	8.579	9.346	12.148	13.261	10.524
Còrdova	6.586	3.924	5.432	3.986	4.461	9.833	5.751
Granada	8.500	13.457	6.797	5.195	9.500	11.135	9.110
Huelva	10.842	14.237	12.560	5.936	7.476	9.095	9.904
Jaén	8.689	14.050	4.101	1.415	1.589	3.942	5.339
Màlaga	2.634	5.021	1.986	3.020	8.759	5.311	4.628
Sevilla	1.609	3.445	4.877	5.528	4.271	4.310	4.079
Osca	19.561	39.833	28.281	18.911	19.158	40.183	27.758
Terol	24.544	13.032	10.543	9.920	26.675	29.558	19.079
Saragossa	5.289	13.492	6.333	5.204	4.543	10.066	7.446
Astúries	12.984	8.894	8.244	10.296	15.158	17.629	12.350
Illes Balears	4.565	3.988	2.612	3.899	7.785	5.934	4.882
Las Palmas	1.958	2.672	4.149	7.479	5.229	5.567	4.671
S.C.Tenerife	2.467	2.340	2.305	4.651	4.260	6.644	3.935
Àvila	8.715	19.161	16.485	9.545	12.269	8.697	12.348
Burgos	5.139	3.819	5.917	4.375	6.357	6.320	5.365
Lleó	3.725	16.875	13.628	26.852	23.385	21.002	18.026
Palència	8.135	3.657	2.915	3.334	6.819	3.607	4.711
Salamanca	11.662	6.450	7.667	8.084	7.976	9.017	8.442
Segòvia	4.937	19.456	16.725	16.541	19.063	18.889	16.162
Sòria	12.868	5.740	2.020	2.035	7.796	23.602	9.033
Valladolid	2.100	3.582	6.113	5.941	6.516	8.481	5.586
Zamora	7.193	42.121	38.012	34.374	27.942	6.628	25.944
Albacete	5.817	18.119	17.658	6.214	8.583	6.691	10.304
Ciudad Real	8.065	8.031	6.707	6.511	3.621	4.492	6.126
Conca	9.444	27.299	41.836	34.512	12.467	22.169	24.818
Guadalajara	7.424	17.179	19.470	17.881	16.374	13.490	15.375
Toledo	6.213	12.648	7.284	7.179	7.040	8.202	8.062
Barcelona	2.264	2.823	1.923	1.217	1.509	1.667	1.866
Girona	698	919	1.021	1.388	5.094	7.520	2.973
Lleida	20.704	8.641	5.078	4.870	7.495	14.596	10.082
Tarragona	7.434	8.027	4.022	6.645	4.912	7.980	6.473

Continúa pàg. següent

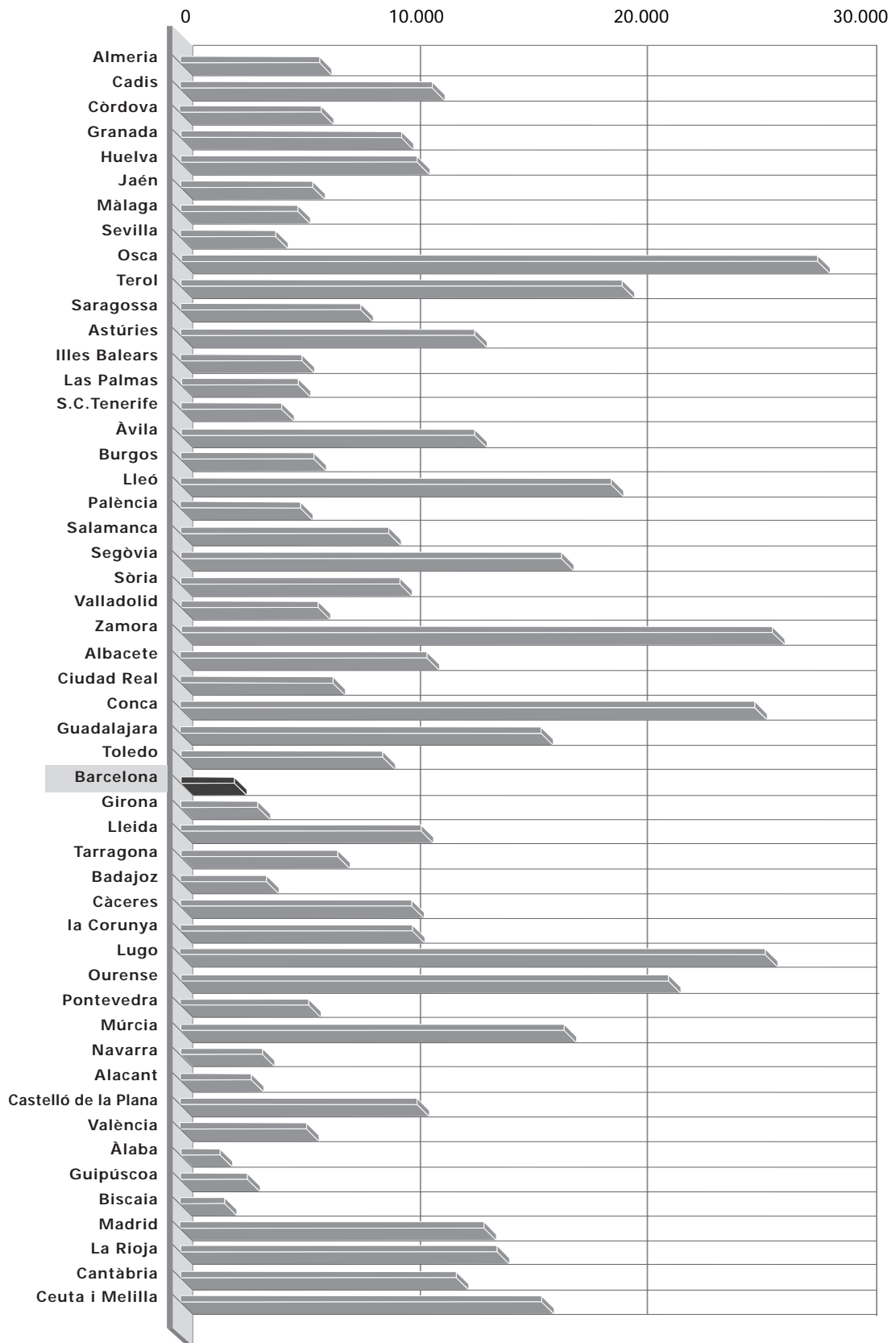
Ve de la pàgina anterior

	1995	1996	1997	1998	1999	2000	Total
Badajoz	13.974	14.445	7.530	10.726	10.414	21.753	13.213
Càceres	6.157	8.735	10.234	7.856	8.206	15.818	9.654
la Corunya	7.560	15.556	12.760	7.869	7.202	7.967	9.698
Lugo	7.803	18.857	22.191	22.178	42.029	34.896	25.206
Ourense	1.328	53.658	44.741	21.566	4.038	3.737	20.969
Pontevedra	3.101	10.453	8.539	2.992	3.687	2.951	5.143
Múrcia	14.606	21.105	15.693	19.010	15.075	13.020	16.325
Navarra	759	7.798	3.538	2.982	1.734	2.135	3.102
Alacant	1.732	2.827	2.314	1.982	1.895	4.859	2.644
Castelló de la Plana	11.898	7.465	7.229	11.512	8.426	12.394	9.856
València	6.890	6.645	4.658	5.367	3.220	4.128	5.023
Àlaba	1.995	1.135	553	1.088	981	1.876	1.260
Guipúscoa	404	1.785	2.439	2.437	3.211	3.640	2.421
Biscaia	408	1.093	1.614	1.570	1.999	2.176	1.524
Madrid	10.335	16.770	13.092	13.159	12.292	11.781	12.869
La Rioja	11.583	12.568	12.390	9.936	12.584	21.095	13.491
Cantàbria	5.540	10.719	9.974	10.845	14.204	16.951	11.690
Ceuta i Melilla	28.757	29.315	33.681	31.447	13.823	18.801	15.396
Total	6.251	9.500	7.564	7.351	7.439	8.315	7.749

* En relació al PIB provincial de cada any, excepte en el cas de l'any 2000 (dades de 1999 per manca de disponibilitat). Les dades totals s'expressen en relació a la suma de la inversió regionalitzable per províncies.

Font: Pressupostos Generals de l'Estat

FIGURA 8: Inversió per unitat de producte de l'Administració Central per províncies, 1995-2000 (en pessetes per milió de PIB)

Inversió per àmbits de despesa durant el període 1997-2000

■ Nota metodològica

Les dades d'inversió directa via capítol 6 de l'Administració Central han estat classificades per sectors de despesa per tal de poder determinar, a grans trets, la destinació dels recursos invertits. Aquesta classificació s'ha fet en base a les seccions de despesa dels Pressupostos Generals de l'Estat, que normalment estan relacionades amb els diversos organismes de l'Administració General de l'Estat, i més concretament amb els diferents Departaments ministerials.

Ara bé, el fet que les competències i les denominacions dels ministeris experimentin canvis de manera periòdica fa que les sèries de dades presentin, en alguns casos, dificultats de comparació. És per aquesta raó que els recursos invertits s'han estructurat en 10 categories, tot garantint la coherència en l'evolució de les dades; aquestes categories inclouen respectivament les següents seccions de despesa:

CATEGORIA 1:

Inclou les seccions 3, 4, 5, 8, 13, 14, 16, 22 i 25 del pressupost corresponent a l'exercici de l'any 2000. Corresponen respectivament a la despesa d'inversió del Tribunal de Comptes, el Tribunal Constitucional, el Consell d'Estat, el Consell General del Poder Judicial, el Ministeri de Justícia, el Ministeri de Defensa, el Ministeri de l'Interior, el Ministeri d'Administracions Públiques i el Ministeri de la Presidència.

CATEGORIA 2:

Inclou la secció 15, corresponent als Ministeris d'Hisenda i Economia.

CATEGORIA 3:

Corresponent a la secció de despesa 12, el Ministeri d'Assumptes Exteriors.

CATEGORIA 4:

Corresponent a la despesa d'inversió del Ministeri de Foment (secció 17).

CATEGORIA 5:

Corresponent a la secció 18, el Ministeri d'Educació i Cultura.

CATEGORIA 6:

Corresponent a la despesa dels Ministeris de Treball i Assumptes Socials i Sanitat i Consum (seccions 19 i 26).

CATEGORIA 7:

Inclou la despesa de la secció 20, corresponent al Ministeri d'Indústria i Energia.

CATEGORIA 8:

Inclou la despesa de la secció 21, corresponent al Ministeri d'Agricultura, Pesca i Alimentació.

CATEGORIA 9:

Inclou la despesa de la secció 23, corresponent al Ministeri de Medi Ambient.

CATEGORIA 10:

Despeses de diversos ministeris.

Cal esmentar a més que es consideren tan sols les despeses d'inversió realitzades al llarg del període 1997-2000. L'exclusió de les dades dels exercicis de 1995 i 1996 respon als motius abans esmentats: l'any 1996 es reestructuren els departaments ministerials², amb la qual cosa es modifiquen substancialment les competències per àmbits temàtics; aquesta reestructuració fa difícil, en alguns casos, la comparació de les magnituds de despesa. Posteriorment, l'any 2000 es produeix una nova reestructuració ministerial que separa els Ministeris d'Economia i Hisenda, crea el Ministeri de Ciència i Tecnologia i suprimeix el Ministeri d'Indústria i Energia³; aquesta reestructuració, però, no afecta a les dades analitzades ja que es fa efectiva en el pressupost de 2001.

■ Inversió per àmbits de despesa i Comunitats Autònomes

La inversió directa de l'Administració Central es concentra molt marcadament en tres àmbits temàtics: el Ministeri de Foment executa prop del 40% de la inversió realitzada en el període 1997-2000, la categoria 1 d'inversió (Justícia, Interior, Defensa i Administracions Públiques) concentra prop del 30%, i el Ministeri de Medi Ambient és responsable de més del 17% de la inversió realitzada. En conjunt, doncs, aquestes tres categories representen gairebé el 85% del total d'inversió realitzada.

Tal com mostren la taula i la figura 9, la resta d'àmbits de despesa són poc significatius. Tan sols és rellevant esmentar la despesa d'inversió realitzada pels ministeris d'Economia i Hisenda (prop de 218.000 milions de pessetes en el conjunt del

2 En virtut del Reial Decret 758/1996, de 5 de maig, de reestructuració de Departaments Ministerials.

3 En virtut del Reial Decret 557/2000, de 27 d'abril, de reestructuració dels Departaments Ministerials.

període 1997-2000, un 5% del total) i d'Educació i Cultura (210.000 milions de pesetes, un 4,7% del total de recursos invertits). Prop del 30% del volum total d'inversió directa no és regionalitzable per Comunitats Autònomes o s'ha realitzat a l'estranger.

La preeminència de la Comunitat de Madrid en tots els àmbits de despesa és força clara, d'acord amb el que ja s'observava en analitzar el conjunt de les dades d'inversió. El seu pes relatiu, però, és especialment important en els àmbits d'indústria i energia (prop de tres quartes parts del total d'inversió en aquest camp s'executa a la Comunitat de Madrid), economia i hisenda (prop del 40%), i educació i cultura (gairebé el 30%).

Igualment hi ha certs àmbits de despesa on es concentra la majoria d'inversió no regionalitzable, com per exemple a agricultura, pesca i alimentació (el 98% de la despesa d'inversió d'aquest àmbit no és territorialitzable) o en les despeses de treball i assumptes socials (52%).

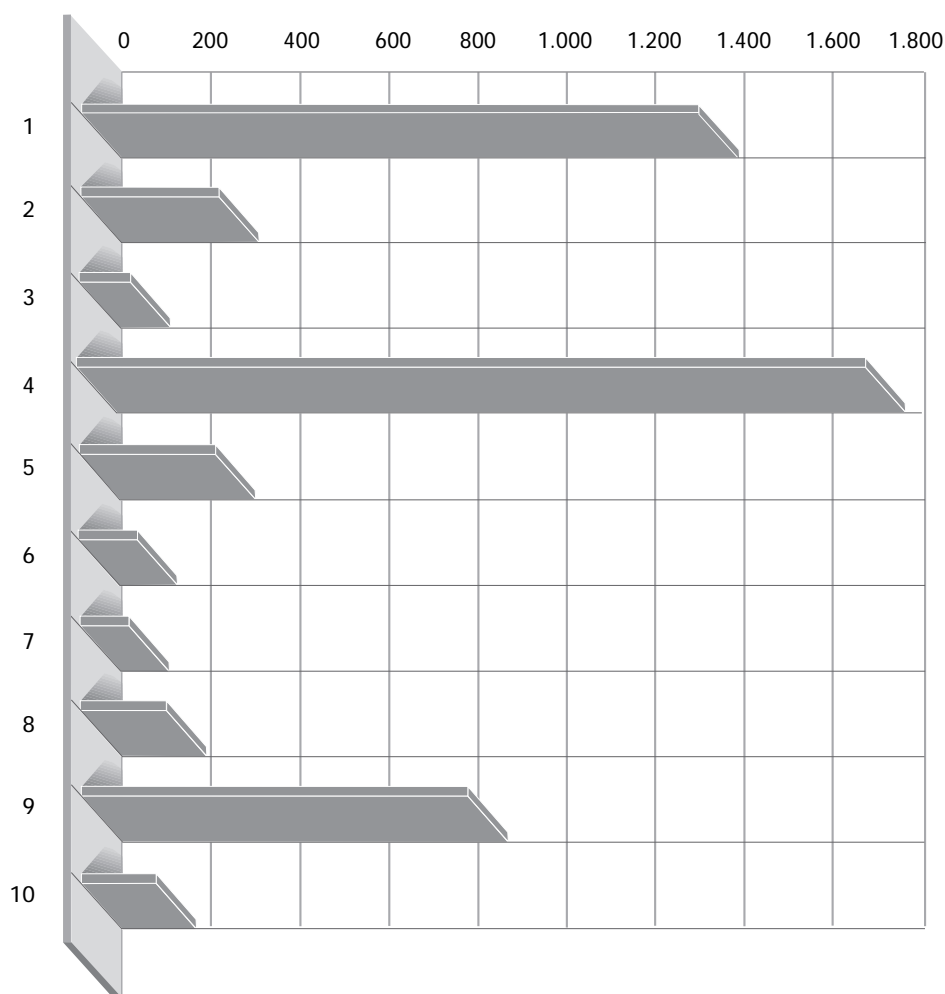
D'altra banda, la inversió de la majoria d'àmbits de despesa es reparteix de manera bastant homogènia entre un elevat nombre de Comunitats Autònomes. O dit d'altra manera, hi ha pocs casos en què una determinada Comunitat Autònoma destaquí especialment en un àmbit concret. Aquests pocs casos són, per exemple, les despeses del Ministeri de Foment a Castella i Lleó, Galícia, Andalusia i Catalunya (que suposen respectivament el 13%, l'11%, el 10,4% i el 9,7% del total de despesa d'inversió d'aquest àmbit, tal com mostra la figura 10), les despeses d'educació i cultura a la comunitat de Castella-la Manxa (13% d'aquest tipus de despesa) i les despeses de medi ambient a Andalusia (que suposen gairebé un 20% del total).

TAULA 9: Inversió de l'Administració Central a les Comunitats Autònomes espanyoles, per àmbits de despesa 1997-2000 (milions de ptes.)

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Total
C.A. Andalusia	91.122	586	0	174.679	8.016	293	5	57	144.665	0	419.422
C.A. Aragó	14.618	160	0	94.462	5.641	405	0	0	47.458	0	162.743
C.A. Prin. d'Astúries	4.194	454	0	70.278	5.883	690	0	338	26.308	0	108.145
C.A. Illes Balears	6.841	0	0	17.606	4.492	121	0	0	13.659	125	42.843
C.A. Canàries	13.693	743	0	54.518	11.254	96	0	0	40.657	0	120.959
C.A. Castella i Lleó	45.106	840	0	224.460	20.812	492	0	100	51.139	0	342.949
C.A. Castella-la Manxa	7.068	0	0	104.213	27.803	1.103	0	0	26.283	375	166.844
C.A. Catalunya	6.528	0	0	162.663	6.082	770	0	0	35.806	0	211.849
C.A. Extremadura	6.190	656	0	34.053	14.419	1.037	0	500	29.268	0	86.123
C.A. Galícia	41.237	1.173	0	179.741	2.887	1.452	0	0	18.718	0	245.207
C.A. Regió de Múrcia	56.427	0	0	27.209	9.845	930	0	0	34.864	500	129.774
C. Foral de Navarra	504	0	0	3.135	3	629	0	0	11.433	0	15.704
C. Valenciana	8.182	0	0	132.531	3.402	833	0	0	38.083	0	183.031
C.A. País Basc	16.954	0	0	16.534	843	591	0	0	26.384	0	61.306
C. Madrid	436.054	86.591	3.180	94.559	60.816	7.066	12.277	418	48.975	11.143	761.079
C.A. La Rioja	855	0	0	12.623	1.726	346	0	0	22.193	0	37.742
C.A. Cantàbria	788	100	0	40.624	4.420	73	0	105	12.607	0	58.716
Ceuta	7.704	0	0	6.486	1.503	0	0	0	423	0	16.115
Melilla	6.780	0	0	5.868	1.189	0	0	0	1.301	0	15.138
Vàries regions	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
No regionalitzable	302.856	47.188	0	224.248	15.263	18.748	4.588	100.919	146.253	62.663	922.726
Estranger	227.684	79.493	16.536	0	4.473	242	96	374	0	5.462	334.360
Total	1.301.384	217.983	19.716	1.680.488	210.768	35.918	16.966	102.810	776.475	80.268	4.442.773

Font: Pressupostos Generals de l'Estat

FIGURA 9: Inversió de l'Administració Central per àmbits de despesa 1997-2000 (en milers de milions de pessetes)

CATEGORIA 1: Tribunal de Comptes, Tribunal Const., Consell d'Estat, Consell Gen. del Poder Judicial, Min. de Justícia, Min. de Defensa, Min. de l'Interior, Min. d'Adm. Públiques i Min. de la Presidència.

CATEGORIA 2: Ministeri d'Economia i Hisenda.

CATEGORIA 3: Ministeri d'Assumptes Exteriors.

CATEGORIA 4: Ministeri de Foment.

CATEGORIA 5: Ministeri d'Educació i Cultura.

CATEGORIA 6: Ministeris de Treball i Assumptes Socials i Sanitat i Consum.

CATEGORIA 7: Ministeri d'Indústria i Energia.

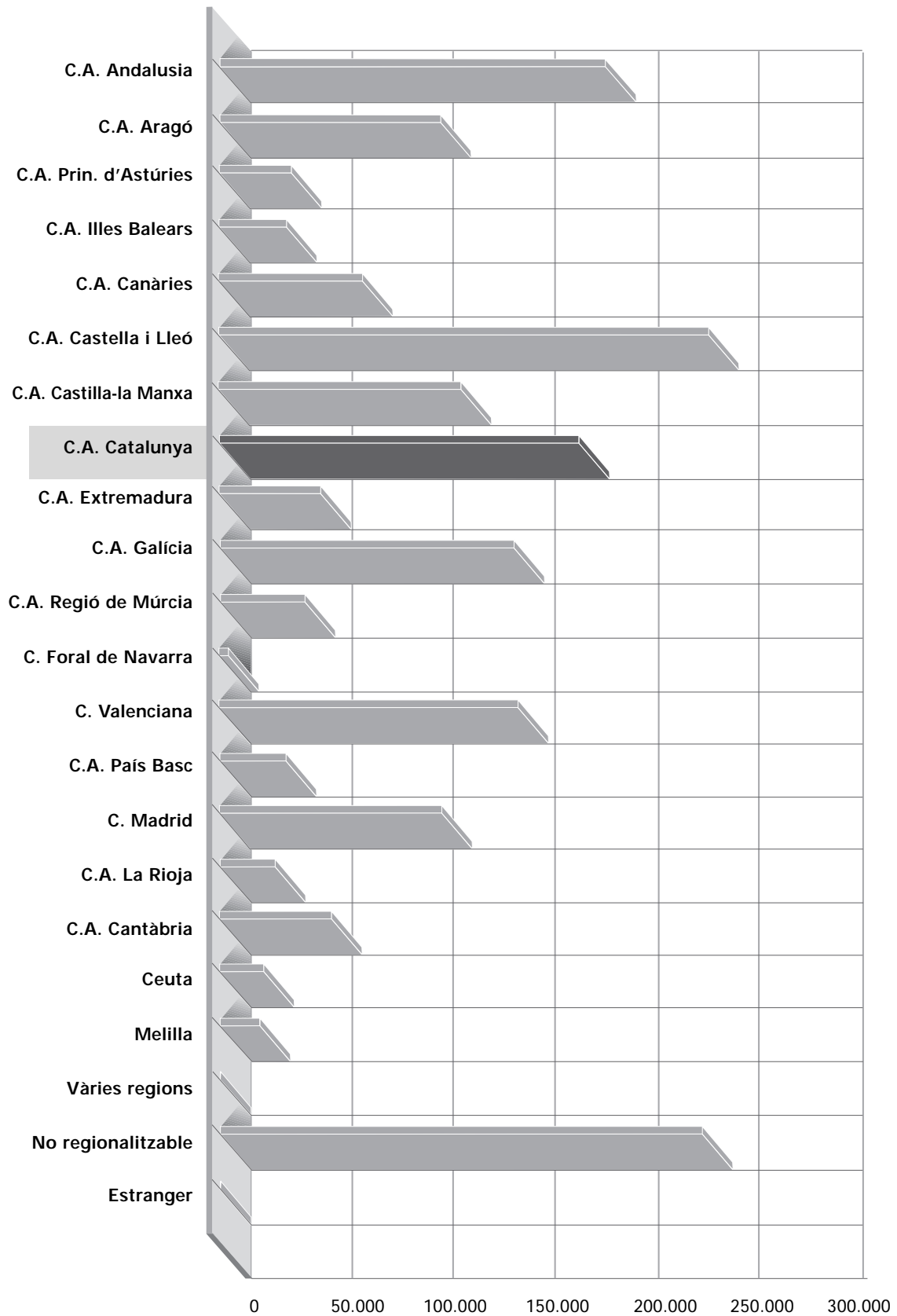
CATEGORIA 8: Ministeri d'Agricultura, Pesca i Alimentació.

CATEGORIA 9: Ministeri de Medi Ambient.

CATEGORIA 10: Despeses de diversos ministeris.

FIGURA 10: Inversió del Ministeri de Foment per Comunitats Autònomes, 1997-2000 (en milions de pessetes)

Inversió per àmbits de despesa a la província de Barcelona

Hem vist que, excepte en casos concrets, la distribució de la despesa dels diferents àmbits d'inversió es distribuïa de manera relativament uniforme entre la majoria de Comunitats Autònomes. El que s'aborda a continuació és, per contra, l'anàlisi de la distribució per àmbits temàtics de la inversió realitzada a la província de Barcelona, que en conjunt ha estat, al llarg del període 1997-2000, d'aproximadament 80.000 milions de pessetes.

Fonamentalment, es pot considerar que la inversió directa que l'Administració Central ha realitzat a la província de Barcelona durant el període 1997-2000 pertany a dos àmbits temàtics: la despesa realitzada pel Ministeri de Foment i la realitzada pel Ministeri de Medi Ambient. Així, la despesa d'aquests dos àmbits suposa gairebé 70.000 milions de pessetes, un 85% del total.

La resta d'àmbits de despesa no mostra valors importants. De fet, no s'ha realitzat despesa territorialitzable en 5 dels 10 àmbits, i els únics amb un valor significatiu, a banda dels dos ja esmentats, són els relatius a les despeses de justícia, defensa interior i administracions públiques, i d'altra banda els relatius a educació i cultura.

En el cas de la despesa del Ministeri de Foment, la inversió executada a la província de Barcelona es troba en el 3,5% del total de recursos d'aquest ministeri, un volum lleugerament superior a la província de València, i equivalent aproximat a dos terços dels valors de les províncies amb major nivell d'inversió. Igualment, la província de Barcelona presenta els majors nivells d'inversió de les quatre províncies catalanes: aproximadament el triple que Girona i Lleida, i al voltant del doble que a la província de Tarragona.

En el cas de la despesa del Ministeri de Medi Ambient, tot i representar una part important de la despesa a la província de Barcelona, el volum de recursos en relació al total d'inversió d'aquest ministeri és poc important, ja que la inversió a la província de Barcelona suposa tan sols l'1,3% del total nacional. Així, els valors de Barcelona suposen un 20% dels de les províncies amb majors nivells d'inversió, i són similars als executats a les províncies de Lleó, Toledo o Càceres.

Finalment, cal destacar que en l'àmbit d'educació i cultura la inversió executada a Barcelona suposa prop del 2,5% del total de despesa a nivell nacional, i que la província es troba en nivells similars als de Cantàbria, Ciudad Real, Valladolid o Astúries.

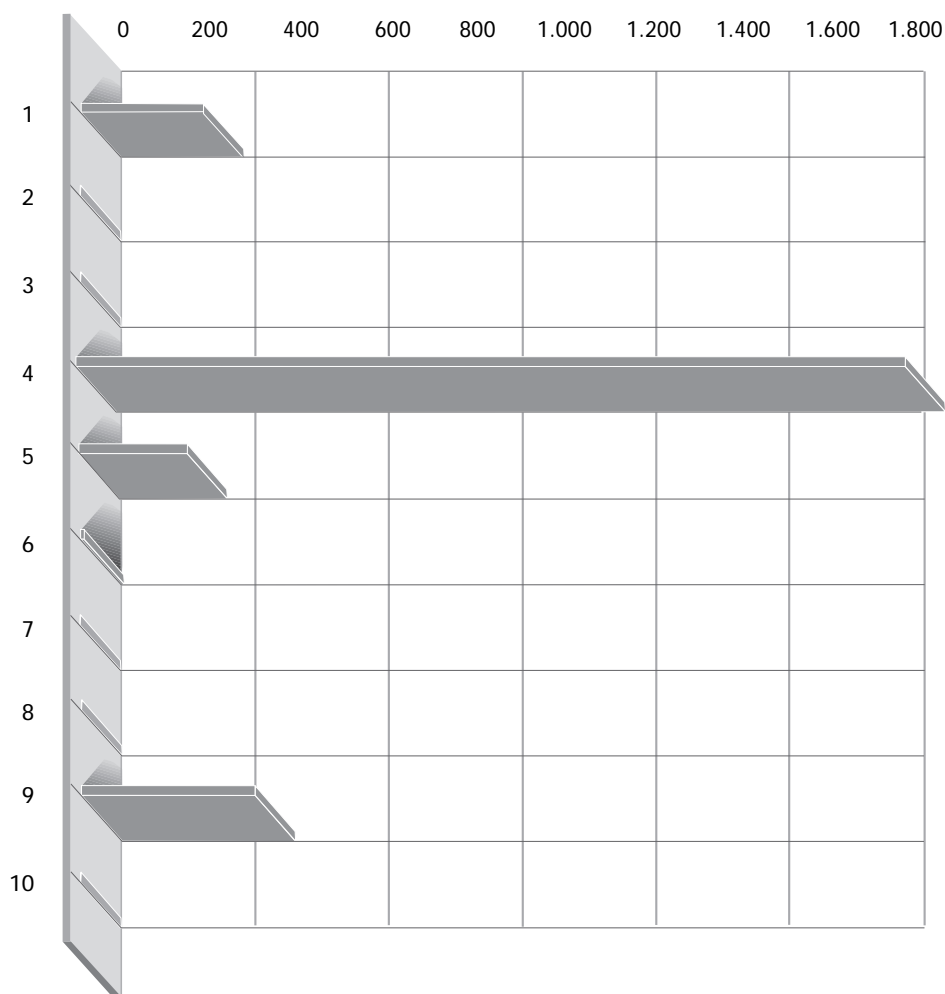
En conseqüència, l'observació de les dades per àmbits temàtics de la inversió realitzada a la província de Barcelona confirma, tal com ja ho feien les dades corresponents a la inversió total, el comparativament baix nivell d'inversió que s'ha produït a la província de Barcelona durant els darrers anys.

TAULA 10: Inversió de l'Administració Central a la província de Barcelona, per àmbits de despesa 1997-2000 (milions de pessetes)

	Milions de pessetes	Percentatge
Categoria 1	5.890	7,4%
Categoria 2	0	0,0%
Categoria 3	0	0,0%
Categoria 4	58.903	73,7%
Categoria 5	5.112	6,4%
Categoria 6	80	0,1%
Categoria 7	0	0,0%
Categoria 8	0	0,0%
Categoria 9	9.987	12,5%
Categoria 10	0	0,0%
Total	79.972	100%

Font: Pressupostos Generals de l'Estat

FIGURA 11 : Inversió de l'Administració Central a la província de Barcelona per àmbits de despesa, 1997-2000 (en milers de milions de pessetes)

CATEGORIA 1: Tribunal de Comptes, Tribunal Const., Consell d'Estat, Consell Gen. del Poder Judicial, Min. de Justícia, Min. de Defensa, Min. de l'Interior, Min. d'Adm. Públiques i Min. de la Presidència.

CATEGORIA 2: Ministeri d'Economia i Hisenda.

CATEGORIA 3: Ministeri d'Assumptes Exteriors.

CATEGORIA 4: Ministeri de Foment.

CATEGORIA 5: Ministeri d'Educació i Cultura.

CATEGORIA 6: Ministeris de Treball i Assumptes Socials i Sanitat i Consum.

CATEGORIA 7: Ministeri d'Indústria i Energia.

CATEGORIA 8: Ministeri d'Agricultura, Pesca i Alimentació.

CATEGORIA 9: Ministeri de Medi Ambient.

CATEGORIA 10: Despeses de diversos ministeris.

La inversió de l'Administració Central a la província de Barcelona: projectes realitzats

Inversió directa

El detall de la inversió territorialitzable realitzada per l'Administració Central a la província de Barcelona ens mostra un total de recursos proper als 65.000 milions de pessetes invertits en el període 1997-2000, és a dir un volum lleugerament superior als 16.000 milions l'any.

El detall dels diferents exercicis del període reflecteix que el volum d'inversió presenta fortes diferències. Així, mentre l'any 1998 el volum d'inversió no arriba als 10.000 milions de pessetes, l'any 2000 supera els 20.000 milions.

TAULA 11: Projectes d'Inversió de l'Administració Central a la província de Barcelona, 1997

	Sector de despesa	Municipi d'execució	Import (milions Ptes.)
Comisarías de distrito	16	Barcelona	103
Comisarías locales	16	Barcelona	63
Jefatura Superior de Policía en Barcelona	16	Barcelona	443
Obras Guardia Civil. Inversión de reposición	16	n.d.	254
Autovia del Baix Llobregat	17	n.d.	6.251
Desarrollo del programa de domótica en viviendas de protección oficial	17	n.d.	5
Inversión en nueva infraestructura de Cercanías	17	n.d.	599
Inversión en nueva infraestructura de ferrocarril	17	n.d.	2.286
N-340 Variante de Santa Margarida i els Monjos y paso sobre Ferrocarril	17	n.d.	1.561
N-340 Variante de Vilafranca del Penedès	17	n.d.	259
Prolongación autovía del Baix Llobregat	17	n.d.	100
Red arterial de Barcelona	17	n.d.	4.487
Rehabilitación Teatro Zorrilla	17	Badalona	100

Continúa pàg. següent

Ve de la pàgina anterior

	Sector de despesa	Municipi d'execució	Import (milions Ptes.)
Tramo Santa Maria del Camí-Igualada	17	n.d.	40
Variante de Cervelló	17	n.d.	170
Variante de Vallirana	17	n.d.	25
Construcción del Centro Mediterráneo de Ciencias Marinas y Medioambientales	18	Barcelona	500
Equipamiento científico de centros del CSIC en la UAB	18	Cerd. del Vallès	90
Expropiaciones universidades de Catalunya	18	n.d.	306
Reforma estructural de la sede del Archivo de la Corona de Aragón	18	Barcelona	30
Acondicionamiento y reforma del Centro de Formación Ocupacional Sant Feliu	19	St.Feliu de Llob.	20
Mejora y acondicionamiento de las oficinas de empleo	19	Barcelona	10
Embalse de la Llosa del Cavall	23	n.d.	48
Total inversió	-	-	17.750

n.d.: No es pot assignar a un sol municipi.
Font: Pressupostos Generals de l'Estat

A continuació s'exposen els trets més destacats de cadascun dels exercicis:

L'any 1997, els projectes més destacats corresponen a la xarxa viària. En aquest sentit, el desenvolupament dels projectes de l'autovia del Baix Llobregat i de la xarxa viària arterial suposen prop d'11.000 milions de pessetes, un 60% del total de recursos invertits en aquell any. Cal destacar igualment els projectes de les variants de Santa Margarida i els Monjos, Cervelló, Vallirana i Vilafranca del Penedès, així com el finançament del tram de la N-II entre Igualada i Santa Maria del Camí. En conjunt, les obres relacionades amb la xarxa viària suposen conjuntament gairebé 13.000 milions de pessetes, gairebé tres quartes parts del total. Altres inversions destacades d'aquest exercici són les relatives a la xarxa ferroviària de rodalies (600 milions de pessetes) i les destinades a la construcció del Centre Mediterrani de Ciències Marines i Ambientals (500 milions de pessetes).

**TAULA 12: Projectes d'Inversió de l'Administració Central
a la província de Barcelona, 1998**

	Sector de despesa	Municipi d'execució	Import (milions Ptes.)
Comisariats de districte	16	Barcelona	103
Comisariats locals	16	Barcelona	63
Jefatura Superior de Policia en Barcelona	16	Barcelona	443
Obras Guardia Civil. Inversió de reposició	16	n.d.	7
Autovia del Baix Llobregat	17	n.d.	4.083
Cuarto Cinturón Abrera-Terrassa	17	n.d.	20
Desarrollo del programa de domótica en viviendas de protección oficial	17	n.d.	5
Integración del ferrocarril en Vic	17	n.d.	10
Inversió en nueva infraestructura de ferrocarril. Cercanías de Barcelona	17	n.d.	65
N-340 Variante de Santa Margarida i els Monjos y paso sobre Ferrocarril	17	n.d.	543
Prolongación autovía del Baix Llobregat y acceso a Martorell	17	n.d.	158
Puerto de Barcelona	17	Barcelona	249
Rehabilitación Teatro Santa Coloma de Gramenet	17	Sta. Coloma	30
Rehabilitación Teatro Zorrilla	17	Badalona	100
Variante de Cervelló	17	n.d.	70
Variante de Vallirana	17	n.d.	60
Construcción del Centro Mediterráneo de Ciencias Marinas y Medioambientales	18	n.d.	294
Expropiaciones universidades de Catalunya	18	n.d.	270
Mejora infraestructura científica Instituto de Ciencia de los Materiales	18	Barcelona	45
Mejora infraestructura científica Instituto de Microelectrónica de Barcelona	18	Barcelona	30
Nueva sede biblioteca pública del Estado en Barcelona	18	Barcelona	150
Embalse de la Llosa del Cavall	23	n.d.	2.500
Encauzamiento del río Llobregat	23	n.d.	479
Regeneració playas Barcelona	23	Barcelona	3
Rehabilitación borde marítimo de Barcelona	23	Barcelona	4
Total inversió	-	-	9.784

n.d.: No es pot assignar a un sol municipi.

Font: Presupostos Generals de l'Estat

L'any 1998 presenta, amb diferència, els menors nivells d'inversió de tot el període analitzat, no assolint els 10.000 milions de pessetes. De nou, la xarxa viària és la principal destinació d'aquest finançament, amb la continuació de projectes que ja apareixien l'any 1997. Així, l'autovia del Baix Llobregat (amb 4.000 milions de pessetes) i les variants de Cervelló, Vallirana i Santa Margarida i els Monjos continuen sent una part molt important de la despesa; en aquest cas s'hi afegeixen també les obres del quart cinturó entre Abrera i Terrassa. Al llarg de l'any 1998, però, es desenvolupen també altres projectes de magnitud significativa: l'embassament de la Llosa del Cavall (2.500 milions de pessetes), l'acondicionament del riu Llobregat (500 milions de pessetes) i les millores al Port de Barcelona (250 milions de pessetes).

L'any 1999 es recuperen els nivells d'inversió de 1997, assolint valors d'inversió superiors als 17.000 milions de pessetes. Cal assenyalar igualment que es continua amb el desenvolupament dels projectes més importants ja assenyalats en els exercicis anteriors, bàsicament relacionats amb la xarxa viària: l'autovia del Baix Llobregat amb els seus corresponents accessos i l'ampliació del cinturó litoral, la xarxa arterial de Barcelona, les variants esmentades, la construcció de les calçades laterals i l'eliminació de semàfors de l'A-7, etc. En conjunt, les obres relacionades amb la xarxa viària acumulen una inversió d'11.000 milions de pessetes, prop de dos terços del total. En aquest exercici, però, destaquen també molt especialment altres projectes importants, com per exemple les inversions en la infraestructura ferroviària (a Vic i a la xarxa de rodalies, que suposen prop de 2.500 milions de pessetes), la continuació dels projectes del Port de Barcelona i el riu Llobregat (prop de 1.000 milions), la canalització de les rieres del Maresme (500 milions de pessetes) o les inversions en el Centre Mediterrani de Ciències Marines i Ambientals (700 milions de pessetes).

TAULA 13: Projectes d'Inversió de l'Administració Central a la província de Barcelona, 1999

	Sector de despesa	Municipi d'execució	Import (milions Ptes.)
Jefatura Superior de Policia en Barcelona	16	Barcelona	150
Autovia del Baix Llobregat	17	n.d.	5.816
Construcción calzadas laterales de la A-7 y eliminación de semáforos	17	n.d.	500
Cuarto Cinturón Abrera-Terrassa	17	n.d.	100
Desarrollo del programa de aplicación domótica en viviendas de protección oficial	17	n.d.	5
Integración del ferrocarril en Vic	17	n.d.	1.000
Inversión en nueva infraestructura de ferrocarril. Cercanías de Barcelona	17	n.d.	1.336
Mercado de Sabadell	17	Sabadell	20
N-340 Variante de Santa Margarida i els Monjos y paso sobre Ferrocarril	17	n.d.	417

	Sector de despesa	Municipi d'execució	Import (milions Ptes.)
Plan de supresión de pasos a nivel en Sant Feliu de Llobregat	17	St. Feliu de Llob.	115
Prolongación autovía del Baix Llobregat, acceso a Martorell y amp. Cinturón Litoral	17	n.d.	2.200
Puerto de Barcelona	17	Barcelona	487
Red arterial de Barcelona	17	n.d.	1.357
Rehabilitación Teatro Santa Coloma de Gramenet	17	Sta. Coloma	30
Rehabilitación Teatro Zorrilla	17	Badalona	50
Tramo Santa Maria del Camí-Igualada	17	n.d.	125
Variante de Cervelló	17	n.d.	500
Variante de Vallirana	17	n.d.	75
Construcción del Centro Mediterráneo de Ciencias Marinas y Medioambientales	18	n.d.	400
Expropiaciones universidades de Catalunya	18	n.d.	270
Jardín Botánico de Barcelona	18	n.d.	100
Mobiliario e instrum. científico del Centro Medit. de Ciencias Marinas y Medioamb.	18	n.d.	300
Nueva sede biblioteca pública del Estado en Barcelona	18	n.d.	600
Canalización de las rieras del Maresme	23	n.d.	500
Embalse de la Llosa del Cavall	23	n.d.	53
Encauzamiento del río Llobregat	23	n.d.	479
Frente marítimo Viladecans	23	Viladecans	450
Regeneració playas Barcelona	23	n.d.	103
Rehabilitación borde marítimo de Barcelona	23	n.d.	113
Total inversió	-	-	17.650

n.d.: No es pot assignar a un sol municipi. Font: Pressupostos Generals de l'Estat

Finalment, com anteriorment s'ha assenyalat, l'any 2000 és el que presenta un major volum d'inversió, superior als 20.000 milions de pessetes. En aquest cas la xarxa viària representa també una part important de la inversió, però en menor proporció que als anys anteriors. Alguns dels projectes relacionats amb aquest aspecte s'han detallat anteriorment (l'autovia del Baix Llobregat, les variants de Vallirana i Cervelló, o les calçades laterals de l'A-7), però es comencen a desenvolupar noves obres, com la variant de Cervera (1.500 milions de pessetes). També es continua amb el desenvolupament d'altres obres importants assenyalades anteriorment, com les relacionades amb el riu Llobregat, les rieres del Maresme o la millora del front litoral de Viladecans. Però el fet més destacat és la significativa presència de les inversions d'infraestructura ferroviària, i així, cal fer especial atenció a les inversions realitzades a la xarxa de rodalies (3.500 milions de pessetes) i la integració del ferrocarril a Vic (1.500 milions); conjuntament, aquests dos projectes suposen gairebé una quarta part de la inversió total realitzada a la província de Barcelona durant l'any 2000.

**TAULA 14: Projectes d'Inversió de l'Administració Central
a la província de Barcelona, 2000**

	Sector de despesa	Municipi d'execució	Import (milions Ptes.)
Biblioteca Escuela Judicial	8	Barcelona	19
Jefatura Superior de Policia en Barcelona	16	Barcelona	17
Acceso a Martorell desde el Baix Llobregat	17	n.d.	15
Construcción calzadas laterales de la A-7	17	n.d.	1.900
Desarrollo del programa de domótica en viviendas de protección oficial	17	n.d.	5
Incidencias de inversiones de ejercicios anteriores	17	n.d.	1
Integración del ferrocarril en Vic	17	n.d.	1.450
Inversión en nueva infraestructura de ferrocarril. Cercanías de Barcelona	17	n.d.	3.465
Mercado de Sabadell	17	Sabadell	412
Obras Guardia Civil. Inversión de reposición	17	n.d.	10
Prolongación autovía del Baix Llobregat y ampliación Cinturón Litoral	17	n.d.	5
Pte. Montcada-Pte. Segundo Cinturón Pase Ribera	17	n.d.	615
Puerto de Barcelona	17	Barcelona	109
Red arterial de Barcelona	17	n.d.	495
Rehabilitación Teatro Santa Coloma de Gramenet	17	Sta. Coloma	50
Rehabilitación Teatro Zorrilla	17	Badalona	50
Tramo Santa Maria del Camí-Igualada	17	n.d.	92
Variante de Cervelló	17	n.d.	3.901
Variante de Cervera-Santa Maria del Camí	17	n.d.	1.500
Variante de Vallirana	17	n.d.	300
Construcción del Centro Mediterráneo de Ciencias Marinas y Medioambientales	18	Barcelona	400
Expropiaciones universidades de Catalunya	18	n.d.	317
Jardín Botánico de Barcelona	18	Barcelona	150
Nueva sede biblioteca pública del Estado en Barcelona	18	Barcelona	350
Reforma archivo de la Corona de Aragón	18	Barcelona	150
Restauración Castillo Subirats	18	Subirats	5
Restauración Catedral de Vic	18	Vic	10
Restauración iglesia colonia Güell de Sta Coloma de Cervelló	18	Sta. Coloma	3
Restauración murallas de Vic	18	Vic	5
Acondicionamiento PSA	19	Barcelona	50
Canalización de las rieras del Maresme	23	n.d.	992
Embalse de la Llosa del Cavall	23	n.d.	11
Encauzamiento del río Llobregat	23	n.d.	1.000
Frente marítimo Viladecans	23	Viladecans	1.096
Mejora fachada litoral Mataró	23	Mataró	350
Regeneración playas Barcelona	23	Barcelona	3
Rehabilitación borde marítimo de Barcelona	23	Barcelona	3
Total inversió	-	-	20.500

n.d.: No es pot assignar a un sol municipi.

Font: Pressupostos Generals de l'Estat.

Cal destacar igualment la continuada presència de certs projectes d'inversió, que mantenen volums d'inversió apreciables al llarg del període 1997-2000, tot i que les magnituds són relativament poc importants respecte els volums anuals totals d'inversió: és per exemple el cas de les inversions de la Policia Nacional (prop de 1.400 milions de pessetes al llarg del període 1997-2000) i les inversions relacionades amb la cultura (rehabilitació de monuments i edificis històrics, etc.) que tot i representar percentatges relativament reduïts sobre el total anual, suposen, com dèiem, volums d'inversió importants en termes absoluts.

Inversió executada per l'Administració Autònoma

Tal com mostra la taula 15, al llarg del període 1997-2000 l'Administració Central va transferir a la Generalitat de Catalunya gairebé 120.000 milions de pessetes; d'aquest volum d'inversió, però, volem extreure quina part va ser dedicada a la província de Barcelona.

Les dades reflecteixen que aproximadament 11.000 milions de pessetes, prop del 10% del total, són directament assignables a la província de Barcelona. Majoritàriament, aquestes inversions corresponen a operacions urbanístiques de rehabilitació urbana i subvencions a l'habitatge (a Barcelona, el Prat de Llobregat, Santa Coloma de Gramenet, Sant Vicenç dels Horts, Sant Adrià de Besòs, Sant Boi de Llobregat, Vilobí del Penedès, Terrassa, Granollers i Manresa).

**TAULA 15: Transferències de capital de l'Administració Central
a la Generalitat de Catalunya, 1997-2000**

Àmbit d'actuació	1997	1998	1999	2000	TOTAL
Agricultura, pesca i alimentació	1.859	1.825	4.917	2.921	11.522
Ajuts a empreses	0	0	183	162	345
Departament de Justícia	50	150	0	0	200
Economia i treball	0	0	0	47	47
Eix transversal	0	0	17.814	0	17.814
Estadístiques agràries	51	36	42	0	129
Estudis i projectes AVE	0	0	0	0	0
Indústria i energia	0	25	0	0	25
Infraestructures ferroviàries	2.500	0	3.468	0	5.968
Infraestructures transport metropolitana	0	3.694	0	5.818	9.512
Medi ambient	140	269	681	1.218	2.308
Obres públiques-Pla sanejament	9.701	9.701	0	0	19.402
Pla d'obres i Serveis de Catalunya	1.740	2.732	2.512	1.000	7.984
Pla gerontològic	311	0	0	0	311
Pla nacional de residus	0	970	0	20	990
Projectes AVE	0	0	2.600	0	2.600
Rectificació de diversos Mip Ex.97	2.342	0	0	0	2.342
Rectificacions	0	0	0	318	318
Reestructuració immobilitzat	192	0	0	0	192
Rehab. i adquis. d'habitatge/ remodelació de barris	6.335	6.434	10.327	3.398	26.494
Secretaria de comerç, turisme i PIME	876	565	942	251	2.633
Subven. diverses (projectes en base a dif. reglaments)	384	276	544	6.840	8.044
Transferències de fons	0	6	33	214	253
Xarxa viària	0	0	0	100	100
Altres	0	1	126	379	505
Sense concepte	0	1.386	2.077	5	3.467
Pagaments	-1.900	-13	-12	-150	-2.075
Total	26.481	26.683	44.063	22.306	119.532

Nota: Valors en milions de pessetes corrents.

Font: Generalitat de Catalunya. Intervenció General.

Per tal de territorialitzar la resta de recursos rebuts per la Generalitat de Catalunya, de fet la majoria dels projectes d'inversió, cal dur a terme una estimació per temes. En principi, aquest exercici de territorialització presenta dificultats importants (inversions genèriques, subvencions a sectors d'activitat, ajuts específics a empreses, dificultat de territorialitzar les inversions referides a la xarxa viària, etc.), però tot i així s'ha realitzat en base als criteris següents:

Per a les inversions en habitatge i millora urbana, les inversions realitzades a la província de Barcelona han estat extretes directament, d'acord amb l'esmentat al paràgraf anterior.

Per la resta de conceptes, finalment s'ha optat per distribuir l'impacte dels recursos rebuts per la Generalitat de Catalunya segons criteris de població. S'ha optat per aquest criteri ja que s'ha considerat el més just i adequat: hi ha un elevat volum de recursos destinats a finançar activitat, en la distribució dels quals s'haurien d'haver inclòs criteris de producció o distribució de l'activitat per sectors econòmics i províncies; d'altra banda, també hi ha un volum molt apreciable de recursos destinats a finançar infraestructures i projectes d'infraestructures. En aquest darrer cas, a més d'incloure criteris de ponderació de valor afegit i producció (en principi, aquelles àrees amb més capacitat productiva també aconseguiran extreure un major rendiment de les infraestructures), també caldria valorar el benefici derivat de les infraestructures en funció de la població, la seva mobilitat i la seva intensitat d'ús de cada tipus d'infraestructura. En resum, i degut a la complicació del model que tot això comporta i l'elevació dels marges d'error que això pot portar implícit, s'ha considerat el més adequat prendre tan sols un criteri de ponderació, senzill i afectat directament per tots els àmbits de despesa. Per tant, s'ha optat per la ponderació única per població, ja que és, en definitiva, als individus, a qui afecten tots els recursos destinats a activitat i infraestructura, assumint que tots els recursos es realitzaran en un àrea abastable pel conjunt de la població i dintre de la qual puguin rebre els efectes externs i sinèrgies de qualsevol tipus d'inversió.

D'acord amb aquests criteris, les inversions assignables a la província de Barcelona són les que mostra a continuació la taula 16:

**TAULA 16: Estimació de les transferències de capital de l'Administració
Central executades a la província de Barcelona, 1997-2000**

Àmbit d'actuació	1997	1998	1999	2000	TOTAL
Agricultura, pesca i alimentació	1.413	1.387	3.737	2.220	8.757
Ajuts a empreses	0	0	139	123	262
Departament de Justícia	38	114	0	0	152
Economia i treball	0	0	0	36	36
Eix transversal	0	0	13.538	0	13.538
Estadístiques agràries	39	28	32	0	98
Estudis i projectes AVE	0	0	1.976	0	1.976
Indústria i energia	0	19	0	0	19
Infraestructures ferroviàries	1.900	0	2.636	0	4.535
Infraestructures transport metropolitana	0	2.807	0	4.422	7.229
Medi ambient	106	204	517	926	1.754
Obres públiques-Pla sanejament	7.373	7.373	0	0	14.745
Pla d'obres i Serveis de Catalunya	1.323	2.076	1.909	760	6.068
Pla gerontològic	236	0	0	0	236
Pla nacional de residus	0	737	0	15	752
Rectificació de diversos Mip Ex.97	1.779	0	0	0	1.779
Rectificacions	0	0	0	242	242
Reestructuració immobilitzat	146	0	0	0	146
Rehab. i adquis. d'habitatge/ remodelació de barris	1.347	766	1.934	7.041	11.088
Secretaria de comerç, turisme i PIME	665	429	716	190	2.001
Subven. diverses (projectes en base a dif. reglaments)	291	210	414	5.198	6.113
Transferències de fons	0	5	25	162	253
Xarxa viària	0	0	0	76	76
Altres	0	0	96	288	384
Sense concepte	0	1.053	1.578	3	2.635
Pagaments	-1.444	-10	-9	-114	-1.577
Total	16.657	16.154	27.573	21.411	81.855

Nota: Valors en milions de pessetes corrents.

Font: Estimació a partir de dades de la Generalitat de Catalunya. Intervenció General.

Tal com s'observa a la taula, els recursos invertits a la província de Barcelona executats per la Generalitat de Catalunya però finançats per l'Administració Central suposen magnituds tant importants com les inversions directament executades per l'Estat. De fet, en els tres darrers exercicis liquidats, el volum de recursos executat per la Generalitat és significativament superior a l'executat per l'Administració de l'Estat, i aquestes diferències són especialment notables en els exercicis de 1998 i 1999, en els quals les diferències són superiors als 10.000 milions de pessetes.

Les partides més importants de despesa d'inversió executada per la Generalitat corresponen bàsicament a obres públiques, el desenvolupament de l'eix transversal, la remodelació urbanística i les actuacions en habitatge, que suposen en conjunt aproximadament 40.000 milions de pessetes, gairebé la meitat d'aquestes inversions. D'entre la resta de partides destaquen les inversions en agricultura, pesca i alimentació, les incloses en el Pla d'Obres i Serveis de Catalunya i les corresponents a la millora de la infraestructura de transport a la regió metropolitana de Barcelona (que representa més de 9.500 milions de pessetes al llarg del període 1997-2000).

Per exercicis, l'any 1999 és el que presenta un major nivell d'inversió, de més de 27.000 milions de pessetes, mentre que el 1997 i 1998 presenten valors sensiblement menors, al voltant de 16.000 milions de pessetes.

Inversió executada per l'Administració Local

Finalment, cal fer referència a la tercera font d'inversió de l'Administració Central a la província de Barcelona: la que es realitza via Administració Local. En aquest cas, el nivell d'inversió és molt menor que en els dos casos anteriors (la inversió directa de l'Estat i la que es realitza via Administració Autonòmica), i presenta igualment una irregularitat molt important. En concret, els Ajuntaments de la província de Barcelona varen rebre, al llarg del període 1997-2000, un total de 2.700 milions de pessetes, aproximadament un 3% de la inversió executada per la Generalitat i poc més del 4% de la inversió executada directament per l'Administració Central.

Aquest volum d'inversió, a més, es concentra de manera molt intensa en un reduït nombre de municipis: l'any 1997, cinc municipis concentraven tres quartes parts dels recursos rebuts; l'any 2000, sis municipis concentraven dos terços del total de projectes finançats. A continuació la taula 17 mostra els valors totals de recursos rebuts pels ajuntaments de la província de Barcelona al llarg del període 1997-2000.

TAULA 17: Transferències de capital de l'Administració Central als Ajuntaments de la província de Barcelona 1997-2000					
	1997	1998	1999	2000	TOTAL
Transf. capital de l'Admin. Central	999	780	374	569	2.721
Total pressupostos liquidats	588.329	610.631	627.665	613.763	2.440.387
Nota: Valors en milions de pessetes.					
Font: Diputació de Barcelona.					

En general, tal com mostren les dades, l'Administració Central finança una part molt petita de la inversió dels municipis, i per tant una part encara menor de la seva despesa total. En concret, les transferències de capital rebudes de l'Estat suposen, com a màxim, un 0,15% del pressupost total dels ajuntaments.

Distribució de la inversió per nivells de govern

Tal com s'ha esmentat, la distribució de la inversió realitzada amb recursos de l'Administració Central es concentra en els nivells estatal i autonòmic, mentre que l'Administració Local executa una part molt poc important de la inversió finançada per l'Estat. A continuació la taula 18 reflecteix aquesta distribució.

TAULA 18: Distribució de la inversió finançada per l'Administració Central per nivells de govern, 1997-2000					
Milions de pessetes	1997	1998	1999	2000	TOTAL
Administració Central	17.750,2	9.784,2	17.650,2	20.500,4	65.685,0
Administració Autonòmica	16.656,9	16.154,4	27.572,7	21.410,6	81.794,7
Administració Local	998,6	779,6	373,9	569,0	2.721,0
Total	35.405,6	26.718,2	45.596,8	42.480,0	150.200,7
Percentatge	1997	1998	1999	2000	TOTAL
Administració Central	50,1%	36,6%	38,7%	48,3%	43,7%
Administració Autonòmica	47,0%	60,5%	60,5%	50,4%	54,5%
Administració Local	2,8%	2,9%	0,8%	1,3%	1,8%
Total	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

Font: Elaboració pròpia a partir de dades dels Pressupostos Generals de l'Estat, Intervenció General de la Generalitat de Catalunya i Diputació de Barcelona.

En conjunt, doncs, l'Administració de l'Estat ha invertit a la província de Barcelona, al llarg del període 1997-2000, al voltant de 150.000 milions de pessetes. D'aquests, un 44% ha estat directament executat per la mateixa Administració Central via capítol 6 de despeses, prop d'un 55% ha estat executat per la Generalitat de Catalunya, i menys d'un 2% ha estat realitzat pels Ajuntaments.

El pes relatiu de cadascun dels diferents nivells de govern ha variat apreciablement al llarg del període 1997, però tot i així l'estructura es manté fonamentalment igual. L'única diferència significativa es troba en el fet que l'Administració Central ha passat a executar menys de la meitat de la inversió que finança: el 1997, un 50,1% del total; i en exercicis com el de 1998 i 1999, menys del 40% del total. Aquesta dinàmica segueix la tònica general que s'observa en la distribució de la despesa general rea-

litzada per les administracions públiques. Així, al llarg dels anys 80 la despesa que realitza l'Administració Autònoma augmenta progressivament, i al llarg dels anys 90 consolida la seva posició, sobretot en referència a la despesa d'inversió: la despesa pública realitzada per les Comunitats Autònomes arribava al 1998 a una quarta part del total, mentre que en la despesa d'inversió assolía valors propers a un terç del total. D'altra banda, l'avenç de l'Administració Local pel que fa a la seva participació en el conjunt de la despesa de les Administracions públiques ha estat poc important, i de fet el que s'observa és una tendència a l'estabilitat.

Conclusions

Consideracions finals sobre la inversió de l'Administració Central a la província de Barcelona

Al llarg del període 1997-2000, la província de Barcelona ha rebut inversió de l'Administració Central dedicada a la creació i millora infraestructural per un valor aproximat de **150.000 milions de pessetes**. D'aquests, aproximadament la meitat ha estat executada per l'Administració Autònoma, i tan sols una petita part, inferior al 2%, ha estat executada pel Ajuntaments, mentre que la resta ha estat executada directament per l'Administració Central. Tot i aquesta estimació de recursos, cap puntualitzar que existeix també un volum molt important d'inversió, aproximadament un terç del total, que l'Administració Central executa a l'estranger, a diverses regions o que no pot ser territorialitzat directament (fonamentalment infraestructures i intangibles). Aquest volum d'inversió no ha estat tingut en compte en l'anàlisi realitzada.

Com a referència, cal esmentar que **l'Administració Central ha executat directament al llarg del període 1995-2000 un volum d'inversió total de 6,87 bilions de pessetes**, la qual cosa suposa una mitjana anual d'1,41 bilions anuals; en el cas de la província de Barcelona es troba en 37.500 milions de pessetes.

No obstant això, i tot i que el nivell d'inversió pugui semblar elevat, cal destacar que els recursos destinats a finançar inversions a la província de Barcelona són comparativament molt escassos en relació a altres Comunitats Autònomes i províncies de l'Estat espanyol. Aquestes diferències es fan especialment paleses en analitzar els nivells d'inversió tant en relació al nombre d'habitants com al producte interior brut; en concret, en referència al volum d'inversió per unitat de producte, **la província de Barcelona presenta els nivells més baixos d'inversió de totes les províncies espanyoles.**

Aquesta escassetat relativa de recursos es produeix en pràcticament tots els exercicis del període 1997-2000, i a més **la tendència és cada vegada més accentuada.**

Majoritàriament, aquesta inversió ha anat destinada a la creació o ampliació d'infraestructures. La xarxa viària és, amb diferència, la partida que més inversions acumula, tant en el cas de la inversió executada per la mateixa Administració Central com la executada per l'Administració Autònoma. En aquest sentit, projectes com l'autovia del Baix Llobregat, la millora de la N-II o l'ampliació i millora de la xarxa ferroviària de rodalies de RENFE constitueixen al llarg d'aquest període objectius prioritaris. Igualment, també destaquen especialment les inversions en infraestructures mediambientals i culturals. En aquest sentit, cal assenyalar, per exemple, que mentre al conjunt de l'Estat s'inverteix una mitjana de 19.237 pessetes per habitant, a la província de Barcelona el valor és de 4.675 pessetes; i d'altra banda, que mentre al conjunt de l'Estat s'inverteixen una mitjana de 8.315 pessetes per milió de PIB, a la província de Barcelona la inversió per milió de PIB no arriba a les 2.000 pessetes.

Ara bé, també s'observen **mancances importants en projectes d'inversió prioritaris**, com en les infraestructures aeroportuàries, les xarxes de transport públic de superfície, les infraestructures mediambientals, etc, les quals es troben escassament representades, o en ocasions ni tan sols apareixen.

A partir d'aquesta evolució, les prioritats per als propers anys haurien de poder concentrar-se en dos aspectes bàsics, que de fet es poden resumir en un de sol: **la província de Barcelona hauria de poder rebre els recursos necessaris per poder afrontar, conjuntament amb la resta d'Administracions responsables, la realització dels projectes més necessaris en l'actualitat per tal de garantir el desenvolupament adequat del seu territori, i a més poder millorar la seva posició relativa, en termes d'inversió, en relació a d'altres àrees de l'Estat.** És a dir, aquest doble objectiu (abordar els projectes prioritaris i millorar les dotacions d'inversió per habitant i nivell de producció) hauria de poder contribuir a resoldre dues de les dificultats més importants que s'han detectat: la manca de compromís en projectes de vital importància pel territori de la província, i el fet que la província de Barcelona presenti els nivells més baixos d'inversió per habitant i PIB de tot l'Estat.

Annexos Metodològics

L'obtenció de les dades

S'han fet les gestions oportunes per tal d'obtenir les dades de les inversions de tipus 1, tipus 2 i tipus 3 realitzades al territori de la província de Barcelona amb el major nivell de desagregació possible. Abans, però, d'entrar en el detall de les fonts i el tipus de dades necessàries, s'ha considerat oportú fer una introducció sobre l'estructura pressupostària de les Administracions Públiques.

■ Introducció: Estructura del pressupost de les Administracions Públiques

Segons l'Article 52.1 del Reial Decret Legislatiu 1091/1988 de 23 de setembre, pel que s'aprova el text refós de la Llei General Pressupostària, "La estructura de los Presupuestos Generales del Estado se determinará por el Ministerio de Economía y Hacienda, teniendo en cuenta la organización del Estado, de sus Organismos autónomos y demás Entidades integrantes del Sector público estatal, la naturaleza económica de los ingresos y de los gastos y las finalidades u objetivos que con estos últimos se propongan conseguir". Igualment, els apartats 3 i 4 d'aquest mateix Article disposen que "Los presupuestos de las Entidades locales se adaptarán a la estructura que, con carácter general, se establezca para el sector público por el Ministerio de Economía y Hacienda, sin perjuicio de las peculiaridades de aquéllas" i que "Los presupuestos de las Comunidades Autónomas serán elaborados con criterios homogéneos de forma que sea posible su consolidación con los Presupuestos Generales del Estado"

En el marc d'aquest "Real Decreto, la Orden del Ministerio de Economía y Hacienda de 20 de septiembre de 1989"⁴ estableix, tot seguint els preceptes de l'article 148.1

---

4 BOE, 20 d'octubre de 1989

de la Llei 39/88, de 28 de desembre, reguladora de les hisendes locals (LRHL), la normativa pressupostària actualment vigent per als Ens Locals i els seus Organismes Autònoms, que en aquest cas es pren com a base per a explicar l'estructura del pressupost de les Administracions Públiques i la normativa que la regula.

L'estructura pressupostària de despeses que es deriva d'aquesta "Orden" es basa, en primer lloc, en tres criteris de classificació: per funcions, per categories econòmiques i, opcionalment, per unitats orgàniques. La primera classificació, la funcional, ordena les despeses segons la finalitat i els objectius que amb elles es pretén aconseguir, tot diferenciant diversos nivells d'agregació: grup de funció, funció, subfunció, programa i subprograma. La classificació funcional a nivell de grup de funció és, d'acord amb l'article 148.3 de la LRHL, la mateixa que utilitza l'Administració de l'Estat, en la qual es diferencien els següents:

1. Serveis de caràcter general
2. Protecció Civil i Seguretat Ciutadana
3. Seguretat, Protecció i Promoció Social
4. Producció de Béns Públics de Caràcter Social
5. Producció de Béns de Caràcter Econòmic
6. Regulació Econòmica de Caràcter General
7. Regulació Econòmica de Sectors Productius
8. Transferència a Administracions Públiques
10. Endeutament Públic

La segona classificació, l'econòmica, ens indica l'objecte de la despesa, és a dir en què s'està gastant, i distingeix, segons el seu nivell d'agregació, capítols, articles, conceptes, subconceptes i partides. L'esquema de classificació econòmica per capítols és el següent:

A) OPERACIONS CORRENTS

- Cap. 1. Despeses de personal
- Cap. 2. Despeses en béns corrents i serveis
- Cap. 3.. Despeses financeres
- Cap. 4. Transferències corrents
- Cap. 5. Ingressos patrimonials

B) OPERACIONS DE CAPITAL

- Cap. 6. Inversions reals
- Cap. 7. Transferències de capital
- Cap. 8. Actius financers
- Cap. 9. Passius financers

Igual que passava en la classificació funcional, es respecta l'establert en l'article 148 de la LRHL, segons el qual els nivells de capítol i article hauran de ser (amb algunes petites diferències en referència a despeses militars) els mateixos que en l'Administració de l'Estat. A més, d'acord amb l'article 2 de "la Orden" de 20 de setembre de 1989, els Ens Locals podran utilitzar la classificació orgànica, que ordenarà les despeses en funció de la seva pròpia estructura, identificant, d'aquesta manera, l'òrgan que està realitzant la despesa. La presentació del pressupost segons les dues primeres classificacions, la funcional i l'econòmica, és obligatòria pe a tots els Ens Locals, la qual cosa no succeeix en el cas de la classificació orgànica.

A l'altra banda del pressupost, la classificació econòmica també és obligatòria per als ingressos de l'Ens Local, mentre que la classificació orgànica és opcional. En aquest cas la classificació per funcions no s'utilitza. Per tant, els ingressos han d'organitzar-se obligatòriament segons l'estructura següent:

A) OPERACIONS CORRENTS

- Cap. 1. Impostos directes
- Cap. 2. Impostos indirectes
- Cap. 3. Taxes i altres ingressos
- Cap. 4. Transferències corrents
- Cap. 5. Ingressos patrimonials

B) OPERACIONS DE CAPITAL

- Cap. 6. Alienació d'inversions reals
- Cap. 7. Transferències de capital
- Cap. 8. Actius financers
- Cap. 9. Passius financers

Cal esmentar que l'estructura per conceptes i subconceptes és oberta, per la qual cosa es podran crear els que es considerin necessaris. Igualment, cal assenyalar la possibilitat que tenen les Entitats Locals menors de 5.000 habitants de simplificar a nivell d'article la presentació i execució del pressupost d'ingressos, tal i com succeeix també en el cas de les despeses.

Aquesta és, doncs, l'estructura a la qual s'han d'ajustar actualment els pressupostos de les Administracions Públiques a Espanya, que han de complir, a més, amb els principis d'annualitat, unitat, universalitat, equilibri, autonomia, publicitat i no afectació. En resum, cada una de les tres classificacions que hem vist estructura les finances municipals en funció de diversos criteris. La classificació econòmica distingeix la

naturalesa de l'ingrés o de la despesa; la classificació funcional té en compte la destinació dels fluxos i, finalment, la classificació orgànica es refereix al poder que ordena aquests fluxos.

Adicionalment, en referència als Pressupostos Generals de l'Estat (PGE), les dades corresponents a les inversions reals realitzades directament per l'Administració Central incorporen el seu àmbit temàtic, expressat per la Secció corresponent de despesa. Aquestes seccions pressupostàries es corresponen amb els diferents Ministeris, i són les que es detallen a continuació:

- Sección 01. Casa de su Majestad el Rey
- Sección 02. Cortes Generales
- Sección 03. Tribunal de Cuentas
- Sección 04. Tribunal Constitucional
- Sección 05. Consejo de Estado
- Sección 06. Deuda pública
- Sección 07. Clases Pasivas
- Sección 08. Consejo General del Poder Judicial
- Sección 12. Ministerio de Asuntos Exteriores
- Sección 13. Ministerio de Justicia
- Sección 14. Ministerio de Defensa
- Sección 15. Ministerio de Hacienda
- Sección 16. Ministerio del Interior
- Sección 17. Ministerio de Fomento
- Sección 18. Ministerio de Educación, Cultura y Deporte
- Sección 19. Ministerio de Trabajo y Asuntos Sociales
- Sección 20. Ministerio de Ciencia y Tecnología
- Sección 21. Ministerio de Agricultura, Pesca y Alimentación
- Sección 22. Ministerio de Administraciones Públicas
- Sección 23. Ministerio de Medio Ambiente
- Sección 24. Ministerio de Economía
- Sección 25. Ministerio de la Presidencia
- Sección 26. Ministerio de Sanidad y Consumo
- Sección 31. Gastos de diversos Ministerios
- Sección 32. Entes Territoriales
- Sección 33. Fondos de Compensación Interterritorial
- Sección 34. Relaciones financieras con la Unión Europea
- Sección 60. Seguridad Social

Les dades que es presenten en els fulls de càlcul adjunts contenen aquesta informació. Cal esmentar, però, que les Seccions poden presentar certes modificacions en els diferents exercicis, i així, cal puntualitzar que fins l'any 1996 els pressupostos inclouen tres seccions que posteriorment desapareixen: la Secció 24 (Ministerio de Cultura, inclosa després en la Secció 18, corresponent al Ministerio de Educación, Cultura y Deporte), la Secció 27 (el Ministerio de Asuntos Sociales, inclòs posteriorment en la Secció 19), i la Secció 29 (el Ministerio de Comercio y Turismo, repartit posteriorment en la despesa de diversos Ministerios).

■ L'obtenció de les dades necessàries

1. LA INVERSIÓ REAL DE L'ADMINISTRACIÓ CENTRAL

Les dades corresponents a les inversions de tipus 1 provenen dels Pressupostos Generals de l'Estat. Ara bé, cal fer certes consideracions:

La "Secretaría de Estado de Presupuestos y Gastos" publica informació extensa sobre els pressupostos (disponible on-line a www.igae.minhac.es), i també edita diverses publicacions referides al pressupost, entre les quals es troba el mateix pressupost, dintre del qual es distingeixen quatre sèries i 53 volums (pressupost any 2000).

La sèrie vermella (que comprèn els volums d'articulat de la Llei, ingressos, despeses, estats financers i comptes, pressupostos d'explotació i capital).

La sèrie verda (annexos de desenvolupament orgànic i econòmic dels ingressos i despeses, annexos de desenvolupament econòmico-funcional, annexos d'inversions reals i programació plurianual, annexos de personal, estructura orgànica i funcional),

La sèrie groga (informe econòmic i financer, memòries, pressupost consolidat, annexos de fluxos financers Espanya-Unió Europea).

La sèrie grisa (informe sobre la cessió de tributs a les Comunitats Autònomes, liquidació dels pressupostos d'anys anteriors, despeses de funcionament i inversions del Banc d'Espanya).

Els annexos d'inversions "detallen els diferents superprojectes i projectes d'inversió amb dotació pressupostària, amb expressió del seu cost total, la comunitat i província destinatària de la inversió i la distribució del cost per anualitats (...), l'òrgan ges-

tor i el programa pressupostari al qual pertany"⁵. A la pràctica, en alguns casos és difícil territorialitzar els projectes per municipis. En principi, doncs, és possible determinar el volum d'inversió que l'Administració Central aboca directament a la província de Barcelona.

Idealment, és convenient treballar amb dades de la liquidació del pressupost, ja que aquesta ens expressa les obligacions efectivament reconegudes a 31 de desembre, que en la majoria de casos és diferent dels crèdits definitius previstos per l'any en curs. Ara bé, els toms corresponents a la liquidació del pressupost no territorialitzen les inversions, i a més l'última liquidació publicada correspon a l'any 1999, tot i que ja existeix un avanç per al 2000. En alguns casos, els diferents Ministeris publiquen dades de les liquidacions de les inversions realitzades; és el cas, per exemple, del "Ministerio de Fomento", que ofereix en línia un apreciable volum d'informació estadística, referida tant a les inversions realitzades com a d'altres àmbits de les seves activitats⁶. De tota manera, en cap cas s'arriba al nivell de desagregació necessari. Així, doncs, és molt difícil obtenir via publicacions la liquidació de les inversions realitzades a la província de Barcelona a nivell de projecte, tot i que aquestes són les dades que hauríem d'utilitzar, ja que són les efectivament realitzades.

Per tal de resoldre aquestes limitacions s'ha contactat directament a la "Intervención General de la Administración del Estado", l'organisme que gestiona el pressupost i per tant coneix amb detall la liquidació d'aquest, però les gestions han estat infructuoses i per tant no s'ha pogut accedir a les dades de la liquidació del pressupost amb el nivell de desagregació necessari. És per aquest motiu que finalment s'han emprat les dades incloses en els "Anexos de Inversiones Reales dels Presupuestos Generales del Estado". Cal esmentar, de tota manera, que les dades generals en referència a les liquidacions mostren un alt nivell de correlació amb les dades pressupostades inicialment aprovades, i així, la mitjana d'execució del pressupost d'inversions durant el període 1995-1999 es troba en el 87,7%, mentre que els valors són superiors al 90% des de 1997. Donat aquest elevat nivell de correlació, les dades dels "Anexos de Inversiones Reales" es prenen al llarg de l'anàlisi com efectivament realitzades. Més concretament, el nivell d'execució dels diferents articles és el que es mostra a continuació:

---

5 SECRETARIA D'ESTAT DE PRESSUPOSTOS I DESPESES (2000) Pressupostos Generals de l'Estat per a l'any 2000. Documentació que es presenta a las Corts Generals.

6 Per a aprofundir en aquests continguts ens podem adreçar a <http://www.mfom.es>.

Nivell d'execució del pressupost d'inversions reals de l'Administració Central, 1995-1999					
	1995	1996	1997	1998	1999
Inversió nova en infraestructures i béns destinats a l'ús general	90,3	75,8	88,8	95,1	93,6
Inversió de reposició en infraestructures i béns destinats a l'ús general	85,4	63,5	87,6	88,1	87,1
Inversió nova associada al funcionament operatiu dels serveis	75,5	57,9	79,6	92,5	92,2
Inversió de reposició associada al funcionament operatiu dels serveis	67,4	49,8	83,3	86,5	82,7
Despesa en inversió de caràcter immaterial	79,3	62,6	70,8	74,3	75,5
Inversions militars en infraestructures i altres béns	89	84,7	99,2	98,4	96,9
Inversions militars associades al funcionament dels serveis	91,6	81,1	96,8	95,2	93,4
Despeses militars d'inversions de caràcter immaterial	99	97,3	100	99,9	99,9
Inversions militars associades al manteniment de las FAS	98,2	85,7	99,1	99	97,5
Obligacions exercicis anteriors	-	-	88,9	82,1	82,1
Total Inversions reals	87,4	76,1	90,5	93,1	91,6

Font: Ministeri d'Hisenda, Secretaria General de Pressupostos i Despeses.

2. LES TRANSFERÈNCIES DE CAPITAL REBUDES PER LA GENERALITAT DE CATALUNYA

Pel que fa a les inversions del que s'ha anomenat tipus 2, les que finança l'Administració Central i executa l'Administració Autònoma, cal esmentar que les dades que ens interessin són les incloses a la liquidació del Capítol 7 d'ingressos del pressupost de la Generalitat de Catalunya. Aquest capítol, corresponent a les transferències de capital rebudes, mostra els recursos rebuts per finançar projectes d'inversió concrets, tot diferenciant l'organisme emissor d'aquestes transferències. És interessant, a més, tenir el llistat de tots els projectes amb aquest tipus de finançament i l'organisme que els ha finançat, per tal d'identificar, quantificar i territorialitzar aquelles transferències que provenen de l'Administració Central.

Donat que les publicacions referides als pressupostos de la Generalitat de Catalunya no assoleixen aquest nivell de detall, s'ha contactat directament amb la Intervenció General de la Generalitat de Catalunya. Aquest organisme, igual que en el cas de l'Administració Central, controla l'execució del pressupost, i per tant és qui millor

coneix els fluxos de recursos, així com el seu origen i destinació. Ara bé, hi ha casos en que la Intervenció General actua tan sols com a canalitzador de recursos, sobretot pel que fa a les transferències de capital i en concret en el cas del Pla d'Obres i Serveis de Catalunya.

En conseqüència, la Intervenció General de la Generalitat ha cedit la informació corresponent als drets liquidats dels assentaments continguts en els conceptes 702.03 (Transferències de capital dels diferents departaments ministerials), 702.04 (Contractes programa), i 704.09 (Transferències d'organismes autònoms comercials, industrials i financers de l'Estat) de l'article 70 del capítol 7 del pressupost d'ingressos de la Generalitat de Catalunya.

Fins i tot podent accedir a aquest nivell de detall, en la majoria dels casos la territorialització de les dades es fa molt difícil, de manera que el 90% de les transferències de capital que la Generalitat de Catalunya va rebre de l'Administració Central no eren assignables directament a cap de les quatre províncies catalanes. Per tal de poder avaluar la incidència d'aquest tipus d'inversió a la província de Barcelona s'han estimat diversos escenaris.

3. LES TRANSFERÈNCIES DE CAPITAL REBUDES PELS AJUNTAMENTS

Finalment, pel que fa a les inversions del tipus 3, és a dir les finançades per l'Administració Central i executades per l'Administració Local, el problema és similar al del cas dels pressupostos de la Generalitat de Catalunya, però amb la dificultat afegida que es fa referència a més de 300 pressupostos. En aquest sentit, però, el fet que la Diputació de Barcelona disposi de la liquidació dels pressupostos de la majoria dels municipis de la província gràcies al Sistema d'Informació Econòmica Municipal (SIEM) ha permès obtenir les dades referides als ingressos per transferències de capital rebudes del Govern Central de manera agregada i directa⁷.

Ara bé, en aquest cas no es podrà disposar de la desagregació temàtica d'aquestes inversions, donat que no ha estat possible detallar les diferents partides de l'article 72 (el corresponent a les transferències de capital rebudes de l'Administració Central) dels pressupostos municipals.

---

7 Els municipis per als quals no es disposava de dades l'any 2000 eren 39: Aguilar de Segarra, Argençola, Barcelona, Campins, Capolat, Carme, Castellar de N'hug, Castell de l'Areny, Collsuspina, Copons, l'Estany, Fogars de Montclús, Jorba, Montseny, la Nou de Berguedà, Olivella, Orís, Orpí, Òrrius, el Pla del Penedès, els Prats de Rei, Puigdàlber, Pujalt, Rubió, Sagàs, Sant Pere Sallavinera, Sant Jaume de Frontayà, Sant Martí d'Albars, Sant Martí Sesgueioles, Santa Fe del Penedès, Santa Maria de Besora, Santa Maria de Merlès, Seva, Vallbona d'Anoia, Veciana, Vilada, Viver i Serrateix, Rupit i Pruit i Badia de Vallès. Donada la importància de les dades de la ciutat de Barcelona, aquestes han estat obtingudes directament dels pressupostos municipals.

Limitacions metodològiques i operatives

Els principals problemes i limitacions que poden sorgir a l'hora d'obtenir i tractar de manera desagregada la informació referida a la inversió de l'Administració Central a la província de Barcelona es detallen a continuació.

■ Disponibilitat de les dades

Cal assenyalar que s'han hagut d'establir certs límits a l'hora de comptabilitzar les inversions. Així, tot i que s'ha provat de maximitzar el volum d'informació recollida i analitzada, en alguns casos no ha estat possible accedir a la totalitat de la informació. És el cas, fonamentalment, de les transferències de capital de l'Administració Central a l'Administració Autònoma, en el qual no s'han pogut obtenir, per problemes administratius, els assentaments corresponents a tots els conceptes del capítol 7 d'ingressos de la Generalitat de Catalunya. No obstant això, el nivell de recursos recollits és, en tots els casos, superior al 95%. Problemes similars de residualitat es produeixen també en els casos de la inversió directa de l'Administració Central i de la inversió executada per l'Administració Local (manca de disponibilitat de les dades d'un reduït nombre de municipis).

■ Efectes externs positius

En principi, s'ha considerat que els recursos invertits en un determinat territori són únicament imputables a aquell territori; és a dir, que reverteixen tan sols dins els seus límits administratius, tan pel que fa al rendiment com pel que fa a l'ús. Aquesta ha estat una qüestió àmpliament debatuda en la realització d'estudis de balança fiscal, ja que en molts casos és difícil imputar quina part de la despesa retorna al territori que l'ha realitzada, en forma de recursos corrents o de capital. De fet, segons el que s'anomena metodologia del beneficiari, es podria considerar que la despesa en defensa, protecció civil, o la despesa generada per la gestió i el funcionament de l'Administració, reverteix positivament sobre tot el territori gestionat independentment d'on es materialitzi, i per tant ha de ser comptabilitzada com a recursos abocats al territori⁸. Si s'extrapola aquesta argumentació a la despesa d'inversió, és fàcil

---

⁸ Per a una introducció sobre els mètodes de càlcul de la balança fiscal, es pot consultar, entre d'altres, Serrallonga, U. de (1999): *El dèficit fiscal de Catalunya amb Espanya. Una anàlisi divulgativa*. Per a una anàlisi aprofundida sobre la balança fiscal de Catalunya respecte l'Estat espanyol es pot consultar algun dels estudis realitzats al llarg dels darrers anys, com per exemple López, G. i Martínez, E. (2000): "*Resultats de l'estimació de la balança fiscal de Catalunya amb l'Administració central per al període 1995-1998. Noves variants i ajustos*", a Nota d'Economia 67 (maig-agost de 2000).

justificar que els recursos dedicats a millorar, per exemple, les infraestructures, tenen una incidència positiva sobre el conjunt del territori, i per tant no poden ser comptabilitzades tan sols en l'indret on es troben físicament localitzades. En aquest cas, la territorialització més enllà del criteri estricte de la unitat administrativa d'execució excediria els propòsits d'aquest document, i és per això que, com a norma general, s'ha considerat oportú no considerar els efectes externs positius dels recursos destinats a un determinat territori.

Segons aquests dos aspectes assenyalats, doncs, en el present anàlisi no es tindran en compte els efectes externs de les inversions realitzades, i s'haurà d'assumir també un cert marge de variació de les dades degut a manques de disponibilitat d'aquestes. Una vegada assumits aquests criteris, la dificultat de tractament més relevant en relació a les dades efectivament obtingudes és la impossibilitat de territorialització.

■ Territorialització de les dades

Lligat en certa manera a l'apartat anterior però des d'un punt de vista més pràctic, cal assenyalar que hi ha dades que, per les seves característiques, no són territorialitzables o presenten dificultats importants per a la seva territorialització. Les tres causes més rellevants són les següents:

Inversions en infraestructures de transport.

Les dificultats s'aprecien amb claredat en el cas de les infraestructures viàries i ferroviàries (elevada dificultat per assignar els costos de construcció a les diferents unitats administratives del territori, la qual cosa també es reflecteix en els costos d'equipament d'aquestes xarxes), però també en d'altres operacions infraestructurals, la implementació de les quals implica actuacions en diversos municipis (com en el cas dels projectes inclosos en el Pla Delta).

Projectes d'inversió que afecten a diversos territoris:

Les inversions en la millora de, per exemple, les infraestructures dels diferents organismes de l'Administració Central i Autònoma (en referència als equips immobiliaris, mobiliaris, etc.), així com les despeses de formació del capital humà són, entre d'altres, partides de difícil territorialització, ja que s'assignen, en la majoria dels casos, de manera genèrica, i són les delegacions territorials qui en fan assignació desagregada. Tot i que teòricament és possible obtenir aquestes dades, a efectes pràctics la seva territorialització és molt costosa.

Inversions destinades a subvencionar activitats econòmiques, culturals, socials o d'R+D.

Quan l'Administració Central executa directament aquestes inversions és fins a cert punt possible determinar la seva destinació; el problema sorgeix quan els recursos es canalitzen mitjançant algun altre organisme executor: Administració Autònoma o algun altre agent públic o privat (ONGs, fundacions, associacions empresarials, agents socials, etc.), ja que, en aquests casos, per tal d'identificar la destinació final en el territori caldria analitzar les aplicacions de recursos realitzades per l'agent executiu de la inversió, la qual cosa resulta molt difícil en la majoria dels casos. Per exemple, la Generalitat de Catalunya va rebre l'any 2000 del "Ministerio de Agricultura" 330 milions de pessetes per a destinar a inversions forestals, agroambientals i d'erradicació de malalties animals, els quals són difícilment territorialitzables. D'igual manera, es varen rebre recursos per a subvencionar la reutilització d'olis usats, la modernització del comerç interior, la promoció de noves tecnologies, el control del cens del sector lleter, etc.

Sempre que sigui possible es provarà de salvar aquestes dificultats, o en tot cas de realitzar estimacions. De tota manera, el resultat final d'aquest procés estarà en funció del registre que l'Administració ordenant tingui de cada projecte en concret, i la disponibilitat de cada institució per a alterar les dades oficials d'aquest registre per tal de dur a terme la corresponent estimació.

Altres números publicats

Papers de polítiques territorials

Xarxa Barcelona Municipis de Qualitat:

El model de cooperació de la Diputació de Barcelona.

Oficina de la Xarxa Barcelona Municipis de Qualitat.

Desembre 2000. 169 pp.

Disponible en català i castellà

La despesa no obligatòria dels ajuntaments.

Dra. Maite Vilalta (coordinadora) i Sr. Daniel Mas.

Institut d'Economia de Barcelona.

Maig 2001. 83 pp.(amb síntesi)

Disponible en català

També es poden consultar a la pàgina web de la Diputació de Barcelona:

<http://www.diba.es/xbmq/papers.asp>

O bé sol·licitar els números que us interessin a:

xarxabmq@diba.es